

26 OBSERVANT

Banken om steun gevraagd bij verstrekken leningen

BEURZEN WELLICHT NOG VERDER OMLAAG

Het kabinet wil de particuliere banken betrekken bij de financiering van het beurzenstelsel. Als dat om welke reden dan ook niet lukt, moeten de basisbeurzen nog verder omlaag dan de veertig of zestig gulden die premier Lubbers maandag al aankondigde. Beide mogelijkheden worden op dit moment op ambtelijk niveau bestudeerd. Dit blijkt uit de brief over het maandag door het kabinet bereikte akkoord over de bezuinigingen, die Lubbers dinsdag naar de Tweede Kamer stuurde.

In de brief gaat de premier voor wat betreft de studiefinanciering een stap verder dan hij maandag tijdens de persconferentie deed. Toen beperkte Lubbers zich tot het meedelen van de maatregelen waartoe het kabinet al heeft besloten: de invoering van de OV-jaarkaart, de afschaffing van de basisbeurs voor uitwonende studenten in het voortgezet onderwijs (VWO en HAVO) en het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) en de intensivering van de fraudebestrijding. Deze drie maatregelen leveren ongeveer 330 miljoen gulden op. Het kabinet wil echter ruim een half miljard op de studiefinanciering bezuinigen. Een werkgroep van het ministerie van Algemene Zaken studeert al enkele weken op de mogelijkheden om het resterende bedrag "in de orde van 200 miljoen gulden" te vinden.

Blijkens de brief van Lubbers aan de Tweede Kamer houdt de werkgroep zich bezig met twee scenario's. Letterlijk schrijft de premier over de eerste van die twee: "De rol van de overheid zou kunnen worden gereduceerd indien het leenelentment in het stelsel zou kunnen worden versterkt en particuliere kredietverleners de rol van de overheid in dezen zouden kunnen overnemen." Daarbij moeten wel "zodanige arrangementen te ontwerpen zijn dat geen onaanvaardbare risico's ontstaan en dat de toegankelijkheid tot het onderwijs niet wordt belemmerd." Voor het geval die arrangementen niet mogelijk blijken, houdt het kabinet het verder verlagen van de basisbeurs, "waarbij het stelsel een groter vangnet in de aanvullende financiering kent", achter de hand.

Ook over de maatregelen die premier Lubbers maandag al wel aankondigde, is de brief aan de Kamer onthullend. De afschaffing van de basisbeurs voor uitwonende studenten in het voortgezet onderwijs en het MBO (opbrengst: negentig miljoen gulden) blijkt een keuze van

het kabinet voor een "categoraal criterium". Een keuze voor een "afstandscriterium" voor studenten tot 21 jaar is ook overwogen: het verlagen van hun basisbeurs als zij binnen een uur reizen of binnen een afstand van veertig kilometer van hun ouderlijk huis studeren. De verzekering van minister Deetman dat de invoering van de OV-jaarkaart "budgettair neutraal" zou gebeuren, blijkt een week later al door de feiten achterhaald. De basisbeurzen gaan veel verder omlaag (40 respectievelijk 60 gulden voor thuis respectievelijk uitwonende studenten) dan voor de financiering van de kaart nodig zou zijn. Het levert de bewindsman "200 à 225" miljoen gulden op. Op het punt van de intensievere fraudebestrijding tussloten "mag men zich niet bij voorbaat rijk rekenen". Het kabinet houdt het vooralsnog op een opbrengst tussen de 15 en 40 miljoen.

De werkgroep van het ministerie van Algemene Zaken zal "binnenkort" verslag uitbrengen. Minister Deetman dient de bezuinigingen in 1989 al te realiseren, wat betekent dat al de te nemen maatregelen uiterlijk 1 januari 1989 van kracht zullen worden. (Voor een verdere analyse van de bezuinigingsplannen voor jongeren zie pagina 6).

Remco Pols/UP

ECONOMEN MOETEN 450 EERSTEJAARS TOELATEN

De economische faculteit moet van de universiteitsraad het komende studiejaar 450 studenten toelaten. Naar schatting 180 belangstellenden, die in Maastricht economie wilden komen studeren, zullen nu via een plaatsingscommissie naar een van de andere economische faculteiten verwezen worden.

De Maastrichtse faculteit wilde uit vrees voor een te grote onderwijsbelasting de instroom beperken tot 400 eerstejaars. Volgens het bestuur heeft de faculteit ten enenmale niet de capaciteit om meer studenten op te vangen. De onderwijslast van het zittende personeel zou te sterk groeien ten koste van de onderzoekstaken en ook op praktisch gebied zouden er problemen ontstaan, zoals ruimtegebrek en tekort aan computerfaciliteiten.

De toezegging van het college van bestuur om meteen als er meer ruimte komt de faculteit met extra middelen te steunen was voor dekaan prof. dr. F. Palm niet een reden om te zwichten voor de wens om meer studenten toe te laten: "Ook al krijgen we meer middelen, dan weten we nog niet of we daar meer personeel mee kunnen aantrekken. Het is zeer moeilijk personeel, vooral bedrijfseconomen, te vinden".

Voor het college van bestuur en de overgrote meerderheid van de universiteitsraad gaven strategische argumenten de doorslag om de economie tot een hogere instroom te dwingen. Voor collegevoorzitter Vredevoogd zou de geloofwaardigheid van de RL op het spel gezet worden als de Maastrichtse faculteit in het overleg met de andere faculteiten als enige zou weigeren haar capaciteitsbod te verhogen. "Je beseft dat een hogere instroom de kwaliteit kan schaden, maar ook voor de andere faculteiten geldt dat het moeilijk wordt de kwaliteit te handhaven". Hij vond overigens dat een aantal van 500 eerstejaars, dat door rector magnificus Bonke in de commissie OW&MD was verdedigd, teveel van het goede was.

Een belangrijk argument in de discussie was ook de angst dat de faculteit de komende jaren in haar middelen zal worden gekort als zij nog langer doorgaat de cijfers uit het Ontwikkelingsplan niet te halen.

Volgens dat plan zou de faculteit komend studiejaar 500 studenten moeten toelaten. Op die hoeveelheid is de financiering van de faculteit ook gebaseerd. Bovendien is het studierendement niet zoals vooraf berekend tachtig procent, maar eerder zestig procent.

Jacques Herraets

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Tel. 043-888468

Achtste jaargang, nummer 26, 18 maart 1988

Inhoud

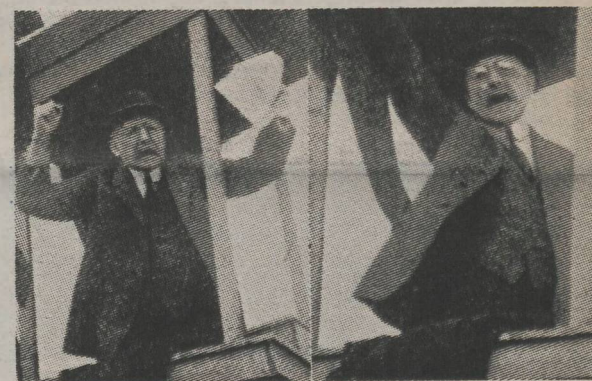
Pagina 3

Vertrek

Niet alle studenten die naar de RL komen voltooien hier ook hun opleiding. Een onderzoek van de Werkgroep 6000 geeft een profielschets van de afhakers. Welke groepen studenten bevinden zich in de gevarezone, waarom gaan ze weg, waar gaan ze naar toe en wat had hun vertrek kunnen tegenhouden?

Pagina 5

Laatste revolutionair

Democratie is een kwetsbaar stelsel, zegt de jonge doctor Huub Spoormans in zijn proefschrift. Alles hangt af van de machtsbalans tussen verschillende groeperingen. Geen daarvan mag te sterk of te zwak zijn, want het evenwicht is precair. En wie geen compromissen kan sluiten is geen democraat. De Nederlandse socialisten zijn dat sinds 1918 in ieder geval wel: de revolutieopgave van Troelstra was de laatste anti-parlementaire oprisping.

Pagina 7

Gynaecologisch onderzoek

Voor het vaardigheidsonderwijs gynaecologie oefenen studenten op poppen, gynnies en soms op elkaar. Daarnaast worden er in Maastricht sinds 1984 ook geoefend met vrouwen van buitenaf, die al ervaring hebben opgedaan als simulatiepatiënt. Het is voor de proefpersonen geen gemakkelijke opdracht. Voor een geringe vergoeding van vijftien gulden per uur, het normale tarief voor een simulatiepatiënt, moeten ze heel wat extra schroom overwinnen.

En verder

Beroering op de Belgische kamermarkt, RL-delegatie op zakenreis in New York en jongeren worden steeds kleiner gehouden.

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één A4 kantje hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen.

Boekje open over seksualiteit

Afgelopen dinsdag (15-3): stomme verbazing en een groeiende verontwaardiging bij het lezen van een officieel uitzijnde brochure over seksualiteit, gevonden in het Trefcentrum van Randwyck. E.B.A. Vorstman (student MF) doet een boekje open over (homo-)seksualiteit en anticonceptie, als "aanvulling" op een themamiddag van 2e jaars studenten MF en tracteert hen op een brochure in hun postvak. We willen het recht om dit te doen niet betwisten, maar menen dat dit niet onthouden mag worden aan de rest van de universitaire gemeenschap. Leest U maar.

"De definitie van liefde is: totale overgave van jezelf aan een ander. Dit kan liefde zijn ten opzichte van een persoon van het andere geslacht, maar net zo goed ten opzichte van een persoon van hetzelfde geslacht of voor gelovige mensen ten opzichte van God. Seksualiteit kan voor de mens een uitingvorm van liefde of egoïsme zijn. Indien het een uitingvorm van liefde is

kan het maar bij één van de bovengenoemde liefdesrelaties gebruikt worden: de liefdesrelatie tussen man en vrouw. (Seksualiteit als uitingvorm van egoïsme kan uiteraard bij alles gebruikt worden.)

Waarom kan seksualiteit geen uiting zijn van echte liefde tussen vrouw en vrouw en man en man? Op seksueel gebied: mocht er al echte liefde bestaan tussen twee personen van hetzelfde geslacht (hetgeen niet vaak voorkomt, gezien de wisselende contacten onder homoseksuelen, wat nou niet direkt wijst op echte liefdesrelaties) desalniettemin kan de totale zelfovergave (=liefde) nooit volledig geuit worden in seksualiteit. In de seksualiteit tussen gelijkgeslachtigen kan de liefde nooit 'echte liefde' zijn, maar is het eerder een 'schijnliefde'.

Samengevat is homoseksualiteit: -anatomisch niet volgens de natuur -gezien het hoogste doel van de seksualiteit, niet volgens de natuur -een variant met een nieuw doel (n.l. sociaal contact), dat niet openstaat voor het doel van de natuur. Dit kan zijn: -egoïsme: kan verwezenlijkt worden

-liefde: kan niet verwezenlijkt worden."

Ewoud, net als jij, en publiek, je mening propageert, willen wij dit ook even doen. Als reactie op het boekje:

-wat zielig, wat triest
-je verhaal is niet logisch opgebouwd; voor een universitaire student weet je weinig over causale verbanden, ook wat betreft de onzin die je schrijft over voorbehoedsmiddelen ("zolang er iets tussenzit, zul je die totale zelfovergave (=liefde) niet bereiken").

-Wie heeft de publikatie van dit boekje gefinancierd? St. Servatius? Wat wil je ermee bereiken? Bereikt heb je in ieder geval dat je jezelf belachelijk maakt én de studentenvereniging waar je bij hoort. Een aanfluiting.

-Je kwetst mensen en dat nemen we je kwalijk.

Saskia Reinders
Mark Raymakers

paartjes

Jazzrockband TUNA PEAL stelt zich beschikbaar om alle afstudeer- en andere feesten muzikaal op te luisteren en te verfraaien in het algemeen. 043-647277/644177

Studente zoekt kamer in Maastricht, tel. 04763-1560

Gaarne zou ik kennis maken met RL-studente (FdR) welke ik zag (en v.v.) op donderdag 3 maart jl. bij kopieermachine OG. Signalement: 20-22 jr, half lang stijl blond haar, gekleed in donderbruine winterjas en witte pantalon (ook gezien in groene regenjas). Bel vrijblijvend Jean, Munstergeleen-26023.

Te koop: slaapzak, merk Nomad Alpine, extra lang, nolofil-vezel vulling, te gebruiken tot -100 C. Slechts 2 weken gebruikt, met lakenzak. Weggeefprijs f 175,00. Info: 043-252507.

Kamer 3= bij 5 met balkon met gebruik van keuken, douche en toilet in onderhuur aangeboden, min. 1 maand binnen per 1-4/1-9, prijs f 270,00, incl. tel. 043-471219.

Studieboeken te koop: Schaeplan (2986) Praktische verlokunde, 5e druk, f 10,-/Kuiper (1987), Nieuwe neurosenleer, 8e herziene druk, f 25,-/Dörner&Plog (1983), verdwalen is menselijk, f 40,-/Kuiper (1978), Hoofdsom der Psychiatrie, 7e druk, f 10,-/Polano&Suurmond, Dermatologie in beeld, ingebonden, f 25,-/Friedman e.a. (1986) Problem-oriented medical diagnosis, 3e druk, f 25,-. Bel 043-614590

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar 04950-24354.

Grote herenboerderij (35x10m) te Roosteren, geschikt voor vele doeleinden en met totaal grondoppervlakte van 1200m2, te ruil voor woning met atelier in centrum Maastricht. Info: 04499-1128.

Wintersport, Studenten reis van de stichting De Zon Skier, Portes du Soleil, Champoussin, Morgins (600 km skipistes, 190 ski liften) naast de ski piste, vanuit je bed in de lift! 2-3 Persoons kamers, 7 dagen halfpension en liftpas voor f 539,00. Inl.: P. Ivanyi, tel. 020-823137.

Vrijdag 25 maart speelt toneelgroep Baobab de voorstelling "Requiem" in het CCV-gebouw. Herbenusstraat 89. Kaarten worden op dinsdag 22 maart verkocht in het hoofdgebouw tussen 12 en half 2. Info Vos, tel. 213841 of Paul tel. 253889.

Aangeboden: 2 comfortabele fauteuils, in goede staat verkerend. Voor f 25,00 af te halen. Tel. 253295.

I.v.m. verhuizing aangeboden: complete zw/w doka-set (vergroter, bakken, tijd klok, thermometer, enz. enz.) in zeer goede staat, voor f 200,-. Inlichtingen M. Berg, tel. 043-436506

Te koop aangeboden: typemachine: merk Olympia, type Regina de luxe, z.g.a.n. prijs f 150,- (nieuwwaarde ongeveer f 400,-). Bel 043-614590

Jongens (m/v), liever niet meer bellen. Bart en Harold.

Kwik, kwak, kwak, een donkerrood eendje vind je met gemak. Hij is van '80 en je vind hem prachtig. Ben je geïnteresseerd, je hebt zo getelefoneerd. Bel Alfons Verel, en ik vertel wat jij weten wil, binnen een tel. (of 20). Mijn tel. nr. is 215695 in Mestreech.

Filmclub GKG. Rectificatie. In Observant no. 25 is abusievelijk vermeld dat de film: 'Christiane F., wir Kinder von Bahnhof 200' 22 maart in Ciné K vertoond zal worden. Wegens omstandigheden kan dit op deze datum géén doorgang vinden. De voorstelling zal nu op 19/4 plaatsvinden.

Auto te koop! Renault 14TS. Bouwjaar dec. '80. In prima staat vraagpr. f 2200,00. Tevens houten eethoek te koop f 200,00. Tel. 043-252473 (Christiaan).

Te koop: Opel Ascona 1.6, APK tot 17-2-1989, bouwjaar 1976, km. stand 68000 (1e eigenaar was een bejaarde man). Vraagprijs f 1700,00. Voor nadere inl. bel: 043-631167 of 631181.

Kamer te huur: april, juli, vlakbij centrum. tel. 043-434179.

Te huur gevraagd: een kleine gezinswoning of patiobungalow met kleine tuin op het zuiden. Voor werkend (rustig) echtpaar zonder kids. Liefst omgeving Maastricht. tel. (na 18.00 uur), tel. 043-630650.

Te koop aangeboden: complete inboedel bestaande uit: o.a. Bocal gashaard, kolenfornuis (antiek), div. kasten, stoelen en klein-meubilair, complete eiken slaapkamer, 2-pits gasplaatje divers glas en porseleinwerk, elektrische heggenschaar (B&D). Inlichtingen, s.v.p. bellen na 18.00 uur, tel. 611778.

Kleine zwart-wit t.v.(Philips TX) te koop voor f 100,-. Bel 622380 Mark

Woensdag 23 maart in café DE PERROËN. Come and get your minds blown, yeah!

Wie oh wie heeft die te gekke muziek van Van Morrison. Heb jij ook problemen rondom de studiefinanciering? Bij NSEM is 'Het Poenboek' verkrijgbaar. Het is een gewijzer in de wir-war van regels. Te bestellen via: gironummer 3843114 Maastricht, f 5,- voor leden, f 7,50 voor niet-leden. Graag onder vermelding van naam, adres en studentnummer (!). Dubbaar? Luuk 630626

Lift naar Keulen gevraagd op 19. 20. 26 of 27 maart. Tel. 888361 (overdag) of 212768 ('s avonds)

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 318,
Postbus 616, 6200 MD
Maastricht. Telefoon:
043-888488 (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schroer (penningmeester)
Erik de Graaff
Ton Hamelers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Johan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/modewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyne de Leeuw
Paul Pinxten

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Takeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paartjes):
Yvonne Stevens, tel 043-624938,
werkdagen bereikbaar na 18.00
uur. Taneven op aanvraag.

Paartjes
Paartjes opgeven bij de redactie.
Voor medewerkers en studenten
gratis, anderen f 7,50. Paartjes
waarin onroerend goed te koop
wordt aangeboden f 25,00 (max
50 woorden).

Mededelingen
Mededelingen voor de
mededelingenpagina's doorgeven
aan Frank Speet, Dienst
Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het
landelijk samenwerkingsverband
Universitaire Pers, samen met Ad
Valvas (Vrije Universiteit), Delta
(Delft), Univers (Tilburg), Cursor
(Eindhoven), Universiteitsblad
Twente, KU-nieuws (Nijmegen),
Universiteitsblad Utrecht,
Universiteitskrant Groningen en
het Wageningen Universiteitsblad.

UP-korrespondenten: Bert
Bakker, Esther Hageman.

**ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...**

**DE BOEKEN
BIJ BERGMANS**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

ledere dinsdag lekker eten voor een tientje vanaf 18 uur.

**LUNCH
CAFÉ 1900**

Orleansplein 14 - Maastricht - tel. 043-435427

Profielschets studiestakers: meeste afvallers bij economische faculteit

BETERE BEGELEIDING HAD VOORTIJDIG AFHAKEN KUNNEN VERMINDEREN

De inhoud van de studie, het werken in onderwijsgroepen en het probleemgestuurd leren worden door studiestakers aan deze instelling genoemd als belangrijkste redenen om voortijdig af te haken. De uitval is het hoogste bij de economische faculteit en het laagste bij de medische faculteit. Er zijn meer vrouwen dan mannen die hun studie voortijdig beëindigen. Deze profielschets van RL-afhakkers wordt gegeven in een rapport van de Werkgroep 6000.

Studenten die hun studie aan de RL voortijdig afbreken komen meestal terecht in Nijmegen, Leiden of Rotterdam (foto Franco Gori)

Gebrek aan studievaardigheden en te weinig studiebegeleiding scoren vooral hoog aan de economische en medische faculteit. Aan de juridische faculteit vallen in tegenstelling tot de algemene tendens juist vrij veel oudere studenten af, namelijk zij die de avondopleiding Nederlands recht volgen. De combinatie werken-studeren vormt deze groep zichtbaar een te zware belasting. De faculteit zou -aldus het rapport-moeten overwegen om "binnen de wettelijk toegestane mogelijkheden, avondstudenten een ander soort opleiding aan te bieden dan voltijdstudenten".

Nijmegen

In de enquête is ook nagegaan wat de studenten na hun vertrek van de RL gaan doen. Een aantal van hen krijgt een baan, met name diegenen die al een HBO- of WO opleiding achter de rug hadden voordat ze naar Maastricht kwamen. Maar de meeste afhakkers zijn aan een andere instelling gaan studeren, waarbij ze meestal kiezen voor een studierichting die overeenkomt met de opleiding die aan de RL werd gevolgd. Ze komen daarbij bijna even vaak terecht in het hoger beroeps-

wijs als aan een andere wetenschappelijke instelling. De universiteiten van Nijmegen (voor gezondheids-wetenschappen en rechten), Leiden (eveneens rechten) en Rotterdam (economie) trekken het meest. Als argument om van richting danwel instelling te veranderen noemen de studenten de inhoud van de studie, het (traditionele) onderwijssysteem en de gunstige arbeidsmarktprospectieven.

Aanbevelingen

Het onderzoeksrapport is niet opgezet om uit te monden in officiële beleidsvoornemens, maar fungeert als informatief en dienstverlenend stuk voor de afzonderlijke faculteiten. Daar vindt het inmiddels gretig aftrek: de medische faculteit heeft zelfs al veertig exemplaren voor haar medewerkers besteld. Voor de faculteiten die er hun voordeel mee willen doen, geeft het rapport een reeks aanbevelingen: extra aandacht aan de studiebegeleiding van vrouwelijke studenten geneeskunde en economie; bij de organisatie van toetsen, blokken en studie-onderdelen meer rekening houden met de praktische consequenties voor de student; verbeteren van studenten-

Berichten uit 't veld

Sinds jaar en dag legt iedere week een vaderlander ons zijn wel en wee voor in het „Hollands Dagboek” van de NRC.

Over een eeuw zal een jonge historicus op grond van dit materiaal een beeld van de Nederlander schetsen: een volk van doeners, zoveel is wel duidelijk. Hier komen immers niet de dromers aan het woord, die een middag verdoen met het verzinnen van een smoes om een praatje aan te knopen met die aantrekkelijke collega van twee deuren verderop. De auteurs van het Hollands Dagboek zijn vervuld van Hogere Doelen: Analyses, Beleidsplannen, Campagnes. Zij zijn Hoofd van het Crisisteam. Hun vrouwen worden ook al 'een echte manager, maar wel een heel menselijke'. Toch 'schuldgevoelens over te veel weg zijn'. Op zondagavond gaan zij 'eten bij de Bronnemantjes'. Dat slag.

Afgelopen Zaterdag was het de beurt van Dr. R.J. In 't Veld, voormalig DG bij DGHW. (Het wordt nooit wat met Uw carrière, als U deze afkortingen niet kent). Momenteel 'met vergaande bevoegdheden gedelegeerd bestuurder' aan het hoofd van een fteam,, om de puinhopen bij de SF op te ruimen. SF = Studiefinanciering, ik help U een beetje.

'De onafhankelijke rechter bij SF zendt een notitie met een schriftelijke weergave van een door mij gewaardeerd advies en de klacht dat het slechts ten dele is opgevolgd. Binnen een kwartier zend ik een kanttekening retour waarin ik aangeef hoe je vanuit gescheiden verantwoordelijkheden in wederzijds respect tot uiteenlopende conclusies kunt komen.' Het enige wat hieruit valt op te maken is dat Dr. In 't Veld zijn stukken niet naleest voor hij ze naar de krant stuurt. Anders had hij bij voorbeeld wel het pleonasme in het bovenstaande ontdekt) notitie met schriftelijke weergave, da's dubbelop, ik help U nog even. Het is donderdag, wanneer onze dagboekenschrijver dit meldt. De avond te voren heeft men landerig aan de SF-rapportage gewerkt, na een dag die om kwart voor acht met een werkontbijt begonnen is. Het team logeert in Paterswolde: het Familie)hotel, schat ik.

De heer In 't Veld legt uit, zet uiteen, spreekt toe. Zijn medewerkers, werkgever Deetman die een pluim krijgt, de raadsadviseur van de Minister President, zij allen horen het kennelijk met veel geduld aan. Het teamhoofd is bereid nog een keer uit te leggen dat 'de publieke sector meer is dan een willekeurige onderneming en dat de modieuze minachting voor de ambtenaar iets is wat je niet op je hoeft te laten zitten en wat ons team niet op zich laat zitten'.

Over het verslag van eerdere activiteiten in de pers niet tevreden, concludeert In 't Veld 's woensdags bij het ontbijt: 'je moet nu ook een persbericht al tot en met de ontvanger begeleiden'. Er is geen twijfel mogelijk dat dit gemeend is. „Ons team” laat het niet op zich zitten. De voormalige DG is namelijk zoals we zullen zien tot vergaande stappen bereid.

Op Dinsdag 1 maart, van Zoetermeer onderweg naar Utrecht voor alweer een toespraak, doet de heer In 't Veld vanuit de auto wat controle-activiteiten op uitwonendheid.,'. 'Moeder, er is een enge man aan de deur!', zullen de kinderen hebben geroepen. Moeder zal zich echter gerealiseerd hebben dat de 'publieke sector meer is dan een willekeurige onderneming' en opent de deur. 'De openhartigheid van mensen is opvallend, de mate van fraude niet hoog', zo kan de onbevoegde sociale controleur in de NRC melden. 'Onafhankelijke rechter', 'gescheiden verantwoordelijkheden' m'n neus uit, zal In 't Veld hebben gedacht.

Nog vier maanden is hij hoofd van de chaosbestrijders. Tot 1 juli moet de bel dus maar worden afgezet en houden we de deur op het nachtslot.

Gerard de Vries

voorzieningen; vergroten van keuzemogelijkheden binnen de studie. In de enquête werd ook aan de afvallers zelf de vraag gesteld welke maatregelen hun voortijdig afzwaaien hadden kunnen voorkomen. Betere voorlichting over met name het probleemgestuurd leren, maar ook over de arbeidsmarktprospectieven werd door twintig procent van de ondervraagden genoemd. Ruim een derde van de afvallers denkt dat van een betere studiebegeleiding een preventieve werking kan uitgaan. Uit het rapport blijkt dat er met name op dit punt wel een en ander schort. Afhakkers beëindigen de studie doorgaans zonder hierover met iemand binnen de RL te overleggen. Meestal hebben ze daaraan zelf geen behoefte, maar in een kwart van de gevallen vindt er geen overleg plaats omdat de studenten "toch geen begrip"

verwacht voor hun problemen of omdat ze niet weten bij wie ze kunnen aankloppen. De studiebegeleiding moet volgens het rapport dan ook worden geïntensiveerd om problemen in een vroeg stadium te kunnen oppikken en om te voorkomen dat studenten niet afhaken "met het gevoel dat binnen de RL de belangstelling voor studenten ophoudt op het moment dat de studenten eenmaal 'binnengehaald' zijn. Dit kan negatieve mond op mond reclame na voortijdig verlaten van de RL tegengaan." Het rapport suggereert in dit verband om de slagzin 'studiebegeleiding is er op het moment dat je het nodig hebt' als "wervingselement en als element in de organisatie" op te nemen.

Emely Nobis

Samengesteld door Bart Brouwers.

Dringen

Het was wel dringen geblazen, maar het getoonde spektakel was dan ook uniek. Vorige week werd in de verloskunde-kliniek van de faculteit diergeneeskunde aan de universiteit van Utrecht een keizersnede-operatie uitgevoerd op een zeug. Tussen de tweehonderd en tweehonderdvijftig belangstellenden waren daar op afgekomen, niet alleen uit interesse maar ook omdat ze volgens het onderwijsprogramma tweemaal een dergelijke operatie moeten zien om examen te mogen doen. Van 'zien' was nu door de drukte trouwens nauwelijks sprake. De studenten stonden rijen dik en door het geroezemoes was van de uitleg van de uitvoerende arts niets te horen.

De oorzaak van de enorme toeloop ligt in het feit dat de boeren te weinig drachtige zeugen aanbieden, waarbij een keizersnede noodzakelijk is. Het betreffende dier was dan ook door de faculteit speciaal aangekocht om de keizersnede te demonstreren; medisch gezien was de ingreep niet noodzakelijk. Het beest werd daarnaast met opzet 'te vroeg' geopereerd, omdat anders de kans te groot wordt dat de zeug haar biggetjes alsnog spontaan begint te werpen. Van de acht borelingen waren er 's avonds na de operatie nog drie in leven.
(U-blad)

Voorlichting

De Leidse studenten zijn niet bijster tevreden over de voorlichting die ze krijgen naar aanleiding van vragen over hun studie. Echt onvoldoende is de informatie echter ook niet; gemiddeld worden de voorlichters met een 6+ gewaardeerd.

Dat blijkt uit een enquête van de Dienst Studentenzaken in Leiden. Over het algemeen waren de eerstejaars positiever dan de ouderejaars.

De kritiek van de studenten richtte zich vooral op de slechte bereikbaarheid, de onoverzichtelijkheid en de onvolledigheid van de informatie. Na verschijning van het uitgebreide onderzoeksrapport zal bekeken worden of het voorlichtingsbeleid veranderd moet worden.
(Mare)

Stelling

"Assistenten in Opleiding (AIO's) krijgen een aanvangssalaris dat, ware het niet door de overheid betaald, door de overheid verboden zou zijn.
(Stelling van PHJ van Eijk, Universiteit Twente)

Oxbridge

Veel Amerikaanse universiteiten hebben het nodige overgenomen van de grote voorbeelden in Engeland: Oxford en Cambridge. Het beroemde 'college'-systeem is terug te vinden in Harvard en Yale; de

'Oxbridge' campus-architectuur is door Yale vrijwel gekopieerd. De laatste tijd echter proberen de beide Engelse voorbeelden ook een belangrijk aspect van de Amerikaanse navolgers de oceaan over te krijgen: hun succes in het binnenkrijgen van geld. De universiteiten van Oxford en Cambridge zitten financieel zwaar in de problemen. Veel van de faculteiten ('colleges') van Oxbridge zijn welvarend genoeg. Maar zelfs de rijkste onder hen is maar zelden bereid die rijkdom te delen met het grotere maar nogal schimmige instituut, dat de universiteit zelf is. Vroeger was dat niet zo'n probleem. Toen hadden universiteiten als geheel maar heel weinig om handen. Maar sinds kort is de financiële druk op de instellingen enorm toegenomen. Zowel Oxford als Cambridge heeft momenteel een jaarlijks budget van meer dan honderd miljoen pond. De overheid neemt het grootste deel daarvan voor haar rekening, maar sinds Margeret Thatcher minister-president is, is de inbreng van de staat fors ingekrompen. De gouden tip, die de universiteiten vanuit de VS kregen, is vooralsnog moeilijk te gebruiken. Daar krijgt men namelijk veel (grote) giften van afgestudeerden, de in het leven geslaagde oud-studenten. Maar aan de Engelse universiteiten is nooit bijgehouden waar de studenten na hun studie zoal terecht komen. Wie dat wel hebben bijgehouden, zijn de afzonderlijke colleges. Maar die zijn weer huiverig om die gegevens af te staan aan hun armoedige moeder.
(Newsweek)

RAWB: OVERHEID BEMOEIT ZICH TEVEEL MET ONDERZOEK

Het concept-voorstel van minister drs. W.J. Deetman voor een nieuwe wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) is "onrijp". Dat schrijft de Raad van advies voor het wetenschapsbeleid (RAWB) in haar advies over het ontwerp.

De RAWB ziet niets in het "missie-budget", waarmee Deetman een deel van het universitaire onderzoek wil financieren. De raad is bang dat de overheid zich via dit budget toch weer gedetailleerd met het onderzoek gaat bemoeien. Ook bestaat veel verwarring over het begrip "missie". De RAWB vindt het wel noodzakelijk dat de universiteiten zich profileren op basis van een landelijke taakverdeling, maar dat is een zaak van de instellingen zelf. Hooguit zou Deetman een deel van de jaarlijkse rijksbijdrage voor dit doel mogen oormerken.

De RAWB is het ook niet eens met het plan om de hoogte van de rijksbijdrage sterk afhankelijk te maken van het aantal eerstejaars, dat voor een bepaalde studierichting kiest. Met deze "quasi-consumentgerichtheid" stelt Deetman de kwantiteit van het onderzoek boven de kwaliteit, aldus de RAWB, die zich tegen dit "non-beleid" verzet.

De RAWB is ook tegen een eigen onderzoekstaak voor het HBO, zoals die in de concept-wet is opgenomen. De docenten in het HBO zijn niet competent voor het verrichten van onderzoek, en bovendien leidt zulks tot verdere versnippering van het onderzoek. Voorts heeft de RAWB bezwaar tegen de vergroting van de bestuurslast aan de universiteiten (door onder meer de kwaliteitszorg en de grotere bevoegdheden op het gebied van investeringen en personeel) zonder een herziening van de bestuursstructuur. Volgens de RAWB blijft het universitair bestuur in de WHW ten onrechte buiten schot. Versterking van de bestuurskracht van de universiteiten acht de raad dringend nodig.

De RAWB sluit zich aan bij de adviesraad hoger onderwijs (ARHO), die er onlangs voor pleitte om op

korte termijn een aantal minder omstreden kwesties op het gebied van de autonomie van de instellingen en vernieuwingen in het onderwijs te regelen, en de vele vernieuwingen die Deetman met de WHW wil doorvoeren (missies, vouchers, de indeling in sectoren) op een langere baan te schuiven. Die zijn op dit moment onvoldoende voorbereid, zodat het niet realistisch is te verwachten dat deze - zoals Deetman wil - op 1 augustus 1990 kunnen worden doorgevoerd, aldus de RAWB.

De commissie voor de toetsing van wetgevingsprojecten, ook wel naar zijn voorzitter, de Tilburgse jurist prof. mr. E.M.H. Hirsch Ballin genoemd, heeft over de WHW een positiever oordeel. Afgelopen vrij-

dag bracht Hirsch Ballin een interim-advies uit. Daarin wordt beweerd dat het vouchersysteem vooral niet uit de WHW moet worden weggeschreven, zoals de universiteiten willen. Het vouchersysteem is zelfs van fundamenteel belang, en de WHW verdient waardering, vindt de regeringscommissie. Wel vindt Hirsch Ballin dat de vouchers niet te snel moeten worden ingevoerd. In dat opzicht is de commissie het dus eens met de RAWB. Het bestuur van universiteiten zou mogelijk wel sterker moeten worden om een goede uitvoering van het mogelijk te maken. Op dit moment wil Hirsch Ballin geen wijzigingen, maar wil de overheid terzake treden dan zullen colleges van bestuur op termijn meer bestuurlijke kracht moeten krijgen.

Bert Bakker
Esther Hageman/UP

- Zijn er nog kansen bij de huidige crisis in spiritueel en religieus opzicht voor een

HERLEVEND CHRISTENDOM?

- Worden de heersende apathie en weezin tegen de godsdienst ook niet gevoeld door een stelselmatige negatieve berichtgeving in de media over het beeld en de opdracht van de Kerk?

Inleider: **Drs. W.H.A.P. Boers**

Studies in filosofie, theologie, romanistiek en mediavistiek. Vervult thans naast het directeurschap van de Stichting getuigenis van Gods Liefde nationaal bestuursfuncties op onderwijskundig gebied, o.a. als voorzitter van het internationaal post-universitair instituut „European Media Studies”.

Datum: **Dinsdag 29 maart 1988, om 20.00 uur.**

Plaats: **Studentenhuis „In de Fortuyn”**
Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk te Maastricht.

Vrije gedachtenwisseling.

U bent van harte welkom!

RK Studentenpastoraat

KISS WITH CONFIDENCE

Behalve in het Oosten -waar men kussen in het openbaar iets afschuwelijks en weezinwekkends vindt- wordt er over de hele wereld vanaf de zesde eeuw bij allerlei gelegenheden gekust. Het meest opwindend is natuurlijk het kussen van die ene speciale persoon. Maar de eerste keer valt lang niet altijd mee. Zo merkte de jongeman die bij die gelegenheid te horen kreeg dat hij "kuste als een baby" en vervolgens drie jaar lang niet meer durfde.

In 'How to kiss with confidence' (in het Nederlands heet dat 'Beter Kussen') onthullen Terry & Mike de kneepjes van het vak, want dat mensen gewoon voor hun plezier kussen, valt na ruim 80 bladzijden ver- geboden nauwelijks meer te geloven. Waaraan moet men zoal denken: Wanneer ben ik voor het laatst in bad geweest? Hoe ruikt mijn mond? Zijn mijn tanden schoon en wit (zit er geen restje spinazie tussen)? Is mijn haar schoon en goed verzorgd? Heb ik geen knoflook, uien of bonen gegeten. Heb ik mijn bril afgezet? Tijdens het "zachte, tedere mond-op-mond spel" blijkt een heleboel menselijks absoluut taboe: kwijlen; strelen onder het middel (rug, hoofd en armen mogen wel); vies ruiken; de mond ver openen; hard drukken met de tanden (met de rest van het lichaam mag enige lichte druk worden uitgeoefend); bijten (voorzichtig knabbeln wel toegestaan); giechelen; met de neuzen botsen; strak of stijf zijn (dan had je er maar niet aan moeten beginnen); zenuwachtig zijn.

Over de techniek van het kussen hebben Terry & Mike ook nagedacht. Jongens die niet "als een baby" willen kussen handelen als volgt: "duw je tong in haar mond en beweeg hem zacht en langzaam in het rond. Als je wilt kun je daar licht bij zuigen, maar zuig haar tong

rode oren

niet naar binnen. Je zou het kunnen vergelijken met het zuigen van een strootje." De meisjes reageren aldus: "als hij zijn tong in je mond steekt, beantwoordt de dan door met jouw tong zachtjes om de zijne te draaien. Probeer de bewegingen van de tong te volgen. Als hij zijn tong terugtrekt, volg die dan met jouw tong tot zijn mond en doe dan hetzelfde bij hem."

Beter Kussen leek aanvankelijk een aardig introductiegeschenk voor schuchtere eerstejaars, maar bij nader inzien...toch maar niet. Het boekje staat namelijk vol met oudbakken flauwigheden over hoe jongens en meisjes zich moeten gedragen. Jongens leren nog de meisjes het heel leuk vinden als er naar ze gefloten en geroepen wordt ("hoi, schatje") en aan meisjes wordt verteld dat jongens het heerlijk vinden als ze maar in de bioscoop: "Vraag haar of ze iets wil snoepen met een mopje en een dropje win je zo haar lieve kofje!" Een beetje studente koopt toch zeker haar eigen zakje katjes!?

Terry & Mike vinden kussen hardstikke leuk en foto's van het gelukkige tweetal moeten dit bewijzen. Helpt dat kijken ze meer richting camera dan naar elkaar. Sommige van die foto's maken trouwens ook een beetje denken aan de Oosterlingen kussen in het openbaar, weezinwekkend vinden.

Terry & Mike, Beter Kussen, Omega Boek B.V., Amsterdam 1983

Emely Nobis

Proefschrift met ambivalent pleidooi voor het politieke compromis

"IK VERDEDIG DIT STELSEL NIET, MAAR IK VAL HET OOK NIET AF"

"Dacht je werkelijk dat we in een democratie leven hier? Ha, ha, dit is de vrije markt jongen." Aldus luidt het cynische vonnis van beurspeculant en aagier Gordon Gekko, het vleesgeworden kapitalisme in de film Wallstreet. En overtuigend is hij zeker, want zijn macht reikt heel wat verder dan het stemformuliertje waarop de doorsnee kiezer in de westerse democratieën eens in de zoveel jaar een kandidaat mag aankruisen. Wat is dat voor democratie waar de gelijkheid niets meer is dan een staatkundige fictie; waar de directeur van Philips net als u en ik ook maar één stem heeft, maar een veelvoud van onze invloed? Vrijheid, gelijkheid, broederschap was ons beloofd. Hebben we die gekregen? Een aantal weken geleden promoveerde Huub Spoormans, medewerker bij de juridische faculteit, op een proefschrift over het ontstaan van de liberale democratie in Nederland. Hij weet er dus meer van.

Troelstra op een "kiesrechtmeeting" uit 1916 (foto uit P.J. Troelstra, Gedenkschriften, 1931)

Democratie is zowel in wetenschappelijke als in politieke kring altijd een dubbelzinnig begrip geweest. Want waar gaat het nu om: dat zoveel mogelijk mensen hun zegje kunnen doen volgens afgesproken procedures, of juist ook dat het beleid aan zoveel mogelijk mensen ten goede komt? De vorm of de inhoud van de besluitvorming, dat is de kwestie. De eerste opvatting kan leiden tot een stelsel met louter rituele stembushandelingen zonder werkelijke invloed van de kiezers, de tweede tot brute dictatuur van de oorspronkelijke 'democraten'. Spoormans: "Door revolutionaire bewegingen is vaak, om het simpel te stellen, vrijheid en brood geëist: invloed in de staat en verbetering van hun lot. Afhankelijk van het verloop van de strijd werd men veelal tot een keuze voor een van die twee gedwongen. Je zou kunnen zeggen dat de socialisten in de Sovjetunie voor brood hebben gekozen, terwijl die hier in het Westen, en ook in Nederland, aan vrijheid de voorkeur gaven, ondanks dat ze democratie echt niet als eindpunt beschouwden. Voor hen was het al-

gemeen kiesrecht een middel om een betere maatschappij te realiseren: het socialisme. Maar om strategische redenen heeft de Sociaal Democratische Arbeiderspartij (SDAP) zich na de invoering van het algemeen kiesrecht (1919) alleen nog maar binnen de grenzen van de parlementaire democratie bewogen. In de Sovjetunie zijn de bolsjewieken echter doorgegaan. Daar zijn de spelregels opzij gezet om de gewenste maatschappelijke hervormingen door te voeren. Met als resultaat een dictatuur."

"Grijpt de macht!"

Het is 1918. De Eerste Wereldoorlog loopt ten einde, overal in Europa gloeit in navolging van de gebeurtenissen in Rusland een revolutionaire koorts. In januari wordt gestaakt door arbeiders in Oostenrijk-Hongarije en Duitsland. Frankrijk beleeft stakingen in de industriële centra van Lyon en Parijs. Maar vooral in Duitsland, dat de oorlog verliest, grijpt begin november de revolutie om zich heen. Er vormen zich arbeiders- en soldatenraden, in

Kiel komen de matrozen in opstand, en op 10 november is de overname van de regering in Berlijn door de socialisten een feit. Op 11 november wordt de wapenstilstand gesloten. In Nederland stelt men zich dan al enige tijd de bange vraag of de revolutie halt zal houden aan de grens. Voor sommigen echter is dat vooruitzicht eerder hoopvol dan dreigend. Onder hen Pieter Jelles Troelstra, partijleider van de SDAP en voorzitter van de onlangs tot 22 van de 100 zetels uitgegroeide fractie in de Tweede Kamer. Bijna een kwart van de stemmen dankzij het algemeen mannenkiesrecht waarvoor de partij moeizaam had gestreden. Maar toch ook: slechts een kwart, zonder veel uitzicht op verduubeling van dat aantal tot de meerderheid. Hoe kon de arbeidersklasse zo ooit het socialisme langs parlementaire weg bereiken? Het is die twijfel die bij mensen als Troelstra, volgens zijn eigen Gedenkschriften toch al "nooit bijzonder parlementair aangelegd"; een hang naar revolutionaire oplossingen doet ontstaan. Onder de indruk van de gisting onder de Rotterdam-

se arbeiders, en de even grote vrees daarvoor bij de havenbaronnen en het gemeentebestuur, besluit Troelstra op de elfde november dat de tijd inderdaad gekomen is om de arbeiders tot actie aan te zetten. "Een revolutionaire toestand is ingetreden", verklaart hij in Rotterdam bij een bijeenkomst van socialistische arbeiders, "verzuimt het ogenblik niet, grijpt de macht, die u in de schoot wordt geworpen!"

Dwaasheid

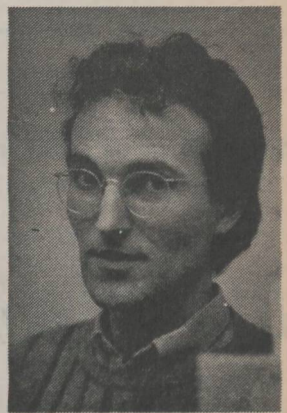
Maar het ogenblik werd, zoals bekend, wél verzuimd. Los van een paar opstootjes gebeurde er niets. Troelstra bleek niet alleen in het land maar ook in eigen partij geïsoleerd te staan. Partijvoorzitter Vliegen had al eerder verklaard het "principeel verkeerd" te achten om tot revolutie op te roepen: "Een revolutie is in een democratisch geregeerd land een dwaasheid." De hele poging liep dus op een mislukking uit, ofschoon de regering onder druk van de omstandigheden aan een aantal van de hervormingseisen wel toegaf.

Sinds die tijd is er van de zijde van de Nederlandse sociaal-democraten geen enkele aanval meer gedaan op het staatsgebouw. Eerst nog om taktische redenen, later uit overtuiging. Spoormans beschrijft de episode in een van de aardigste hoofdstukken ("Sociaal-democraten tussen socialisme en democratie") van zijn boek. In de loop van de jaren dertig valt de ideologische oriëntatie van de SDAP definitief ten gunste van de "burgerlijke" democratie uit.

Die opstelling van de partij is voor Spoormans essentieel; de bereidheid tot het politieke compromis, de keuze voor 'vrijheid' (democratische procedures) in plaats van 'brood' (het werkelijke socialisme) heeft de sociaal-democraten tot belangrijke steunpilaren gemaakt van de democratische orde. Maar hen niet alleen. "Democratie veronderstelt een sociaal evenwicht tussen de grote maatschappelijke belangen", schrijft Spoormans. Geven en nemen dus. Zo geredeneerd is ook de bereidheid van de toenmalige politieke rechterzijde om aan de eis tot algemeen kiesrecht toe te geven, van doorslaggevend belang geweest voor de levensvatbaarheid van de democratie. Ook al waren de motieven aan die kant lang niet altijd zuiver. Openlijk gaf men te kennen dat angst voor grotere problemen in de vorm van een echte revolutie het mindere kwaad van omvangrijke arbeidersinvloed aanvaardbaar maakte. Of, nog cynischer, dat "het economisch overwicht van de beter gestelden in het maatschappelijk leven zo groot is, dat het kiesrecht alleen dit niet kan wegnemen", zoals de progressieve (!) liberaal Marchant het in 1916 geruststellend formuleerde.

Bloedeloos

Spoormans waardering van deze ontwikkelingen blijft neutraal: hij heeft bewust alle normatieve elementen uit zijn beschouwing weggesneden omdat die naar zijn zeggen al te vertroebelend werken. Vandaar een benadering van democratie als procedure: de wijze van verkiezing van de politieke leiders. Waar die aan moet voldoen om democratisch genoemd te worden is een kwestie van heldere criteria. De liberale democratie van Spoormans is dan "een regeringsvorm, waarin de regering verantwoordelijk schuldig is aan een nationaal vertegenwoordigend orgaan, dat gekozen is op grond van algemene vrije en gelijke verkiezingen". Alles wat die situatie naderbij brengt valt in de categorie 'democratisering'. Hoe aannemelijk de definities ook zijn, toch doet de aanpak van Spoormans wat bloedeloos aan. Het politieke stelsel functioneert pas als

Huub Spoormans (foto Franco Gori)

iedereen water bij de wijn doet, ja zelfs de dierbaarste idealen inruilt voor het heilige compromis. Dat de sociaal-democraten hun elementaire eis tot socialisatie van de produktiemiddelen hebben laten vallen heeft inderdaad misschien wel de democratie, maar zeker niet het socialisme naderbij gebracht.

Maar de kracht van een oppositionele beweging ligt natuurlijk juist in haar idealen en de vastberadenheid waarmee naar verwezenlijking daarvan wordt gestreefd. Wil men echter voor een democratische schoonheidsprijs in aanmerking komen, dan zal er halverwege de rit ingebonden moeten worden. "Voornoch tegenstanders van democratisering mogen sterk zijn om de tegenpartij bij voortdurende van de politieke macht uit te sluiten. Tegenstanders moeten bereid zijn om privileges af te staan, voorstanders moeten genoegen nemen met een aandeel in de politieke macht", schrijft Spoormans. Een kwetsbaar stelsel dus, die democratie, waarbij de maatschappelijke tegenstellingen niet te groot mogen zijn, want dan is niemand meer bereid tot een vergelijk.

Universiteit

Tot veel illusies over democratisering geeft de visie van Spoormans geen aanleiding. En dat is ook precies de achtergrond van zijn proefschrift. Spoormans is 35 jaar oud en studeerde politicologie in Nijmegen; normaal zou dat niet zo'n relevant gegeven zijn, maar voor wie even terugtelt wordt snel duidelijk waar de schoen wringt. De democratiseringsbeweging aan de universiteiten was in de jaren zeventig op haar hoogtepunt, niet het minst in Nijmegen. Spoormans: "Ik heb mijn partijtje meegeblazen in die beweging, en ook ik heb gedacht dat door democratisering de samenleving beter zou worden. In die zin is mijn boek een reactie op dat debat. Kijk maar naar de universiteit: er werd gedemocratiseerd, maar heeft dat nu zulke veranderingen gebracht? Juist het compromiskarakter van de democratie maakt grote radicale veranderingen moeilijk te realiseren. Het evenwicht is essentieel; zodra bijvoorbeeld een linkse regering greep op de investeringen zou willen krijgen begint de ellende. Dat wordt door de andere kant niet geaccepteerd." Leidt een dergelijke illusieuze analyse niet onafwendbaar tot de conclusie dat de maatschappelijke ongelijkheid maar beter met rust gelaten kan worden? Verstoring van het evenwicht kan de democratie immers in gevaar brengen. Dat was de strekking van een vraag tijdens de promotie, vertelt Spoormans. "Een vraag dus naar de normatieve implicaties van mijn verhaal. Ik moet zeggen dat ik daar nog niet uit ben, het overviel me een beetje. Dit stelsel heeft zijn beperkingen, dat is duidelijk. Ik verdedig het niet, maar ik val het ook niet af."

Wammes Bos

Minimumloon, uitkeringen en studiebeurzen omlaag

BEZUINIGINGEN TREFFEN ALLE JONGEREN

"Kort gezegd: kansen bieden aan een nieuwe generatie, zekerheid bieden aan de oudere generatie." Met deze zin eindigt de brief die het kabinet dinsdag naar de Tweede kamer stuurde. Oppositieleider Kok bestempelde de brief al tot "een regeringsverklaring voor de laatste twee jaar van dit kabinet en zelfs daarna". En, zeker voor die nieuwe generatie, met reden. In 21 paragrafen tekent het kabinet een groot aantal voornemens, grote operaties én bezuinigingen op. Tussen 'Oort' (de belastinghervorming), 'Dekker' (de herstructurering van de gezondheidszorg), de WIR en de ingrepen in de sociale zekerheid figureren ook de jongeren. De paragrafen 11 ("Jongeren: werk en scholing") en 12 ("Jongeren en inkomen") zijn aan hen gewijd. De voorstellen voor de bezuinigingen op de studiefinanciering zijn in deze paragrafen ondergebracht.

De jongeren, schrijft het kabinet al in de inleiding van de brief, "kunnen nu eenmaal niet allemaal haantje de voorste zijn". Met name bij hen "is er reden tot zorg en nadere afweging". In de paragrafen 11 en 12 werkt het die constatering als volgt verder uit.

Voor de jongsten onder de jonge werklozen is er al het Jeugdwerkgarantieplan. Alle jongeren tot 21 jaar die langer dan een half jaar werkloos zijn, krijgen in dat plan van en bij de overheid een tijdelijke baan aangeboden. Voor de groep vanaf 21 jaar is de situatie echter somberder. Voor hen "laat zich de vraag stellen naar het niveau van het minimumloon", aldus het kabinet, dat ook meteen het antwoord geeft: er is alle aanleiding om dat te verlagen en tegelijkertijd de uitkeringen ook naar beneden te schroeven. Verlaging van het minimumloon levert immers arbeidsplaatsen op. Het kabinet kiest voor de "eenvoudigste" praktische uitwerking: een verlaging van het minimumloon voor jongeren van 23, 24, 25 en 26 jaar tot dat van jongeren van 22. De daaraan gekoppelde bijstandsuitkering komt dan op 902 gulden per maand, "ongeveer halweg de 605 gulden basisbeurs voor de student (de voorgenomen verlaging daarvan met 60 gulden komt pas enkele pagina's verderop in de brief aan de orde, rp) en de 1.044 gulden voor de volwassen bijstand". Het kabinet hoopt met de verlaging van het minimumloon "circa 10.000" jongeren aan een baan te helpen. Aan uitkeringen scheelt dat 200 miljoen gulden. De verlaging van de uitkeringen van de 23- tot 26-jarigen tot 902 gulden levert op termijn ook nog eens 200 miljoen gulden op.

Fraudebestrijding

Vervolgens komt de wet studiefinanciering ter sprake. Deze is veel duurder als werd verondersteld. "Elders" een half miljard meer bezuinigen om dat te kunnen betalen vindt het kabinet "niet juist", vooral omdat de extra kosten veroorzaakt worden door "een ander gebruik van de regeling dan beoogd". De enige andere oplossing is dan: het wijzigen van de wet zelf. Voorwaarde is wel dat de toegankelijkheid van het onderwijs gewaarborgd blijft. "Een eerste mogelijkheid" is "het bij de jongste leeftijds-categorieën in meerdere mate dan nu beperken van het recht op studiefinanciering." Alleen een beurs voor thuiswonende studenten tot 21 jaar is alleszins redelijk, nu het

kabinet al kenbaar heeft gemaakt dat de bijstandsuitkering voor uitwonende jongeren tot 21 jaar zal worden geschrapt. Bij de uitwerking van deze stelling kiest het kabinet voor een "categoraal criterium" boven een "afstandscriterium": de basisbeurs voor uitwonende studenten in het voortgezet onderwijs en het MBO wordt afgeschaft (opbrengst: 90 miljoen). De invoering van de OV-jaarkaart voor beursstudenten levert 200 à 225 miljoen op, de intensivering van de fraudebestrijding 15 tot 40 miljoen en werkgroep van het ministerie van Algemene Zaken zoekt ook nog eens een bedrag in de orde van 200 miljoen. Al met al zit het kabinet dan al aan een bezuiniging van bijna een miljard gulden op haar nieuwe generatie, maar er lijkt meer mogelijk.

Werken of leren

Na de verlaging van de bijstandsuitkering voor jongeren tussen de 23 en de 26 tot 902 gulden vraagt het kabinet zich af of het niet nog verder zou kunnen gaan. Het oppert de gedachte om werkloze jongeren in deze leeftijd te verplichten tot scholing en te 'betalen' volgens de normen van de wet studiefinanciering. Het "aantrekkelijke" van die gedachte is de idee dat jongeren in de leeftijd tot 27 jaar dan allemaal "of werken, of leren". Het kabinet ziet wel een "bestuurlijk probleem": "Kunnen wij dat wel aan? Zijn er genoeg onderwijsvoorzieningen en zijn er goede opleidingen?" En last but not least: kunnen die werkloze studerende straks hun aanvullende financiering wel terugbetalen? "Al met al is het misschien het beste deze richting verder te onderzoeken, met als uitgangspunt dat de rechten en plichten van de verschillende groepen van jongeren geleidelijk aan verder zouden kunnen convergeren." Tussendoor staat het nog enkele alinea's stil bij de militaire dienst ("Bovenstaande aanpassingen kunnen hier de animo vergroten") en enkele regels bij de emancipatie. In de slotparagraaf van de brief komt het kabinet nog een keer terug op de jongeren. In vogelvlucht: "Wat gezegd is over de jonge generatie (punt 11 en 12) verdient wel heel bijzondere aandacht... niet langer volstaan met het verkrijgen van een uitkering... aan de slag in het Jeugdwerkgarantieplan... op weg naar de negentiger jaren... het belangrijkste is dat het bij dit alles gaat om mensen... kort gezegd:

kansen bieden aan een nieuwe generatie..." Over de eerste strofe van dit citaat zal ongetwijfeld weinig verschil van mening blijken te bestaan.

Remco Pols/UP

STUDENT EN BEURS

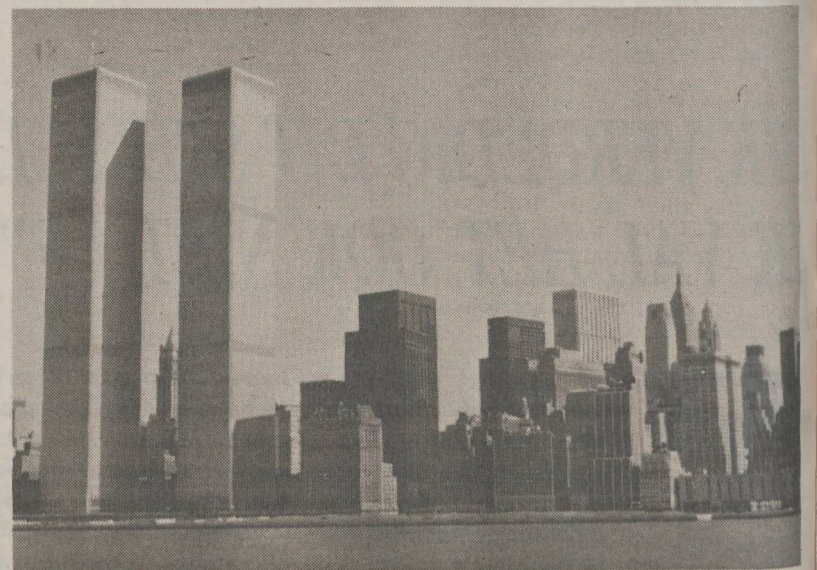
De Studiefinancieringsgids, die vorig jaar voor het eerst werd uitgegeven door Kluwer is opnieuw uitgebracht in een herziene versie. De veranderingen die het financieringsstelsel inmiddels heeft ondergaan, zijn zoveel mogelijk up to date in de gids verwerkt. Hij is als wegwijzer bedoeld in de ingewikkelde Deetman-regeling en probeert antwoord te geven op de vraag "Wie krijgt wat en hoeveel?"

In 116 pagina's worden de onderwerpen per hoofdstuk behandeld in niet al te moeilijk Nederlands. Het lukt de vier schrijvers beter de zaken begrijpelijk te maken, dan de makers van belastingalmanakken, maar ingewikkelde berekeningen en fiscale terminologie vereisen toch een goed verstand en geconcentreerd leesvermogen. De in grijs kader gedrukte voorbeelden maken de droge kost in elk geval wat menselijker. In de eerste zeven hoofdstukken wordt uiteengezet wie er voor studiefinanciering in aanmerking komen en hoe zij is samengesteld. De ouderlijke bijdrage en de korting daarvan op het budget, bijverdiensten of studeren met een baan, twee-studeerders, kortom alles wat van invloed is op de hoogte van de rijksbijdrage komt aan bod. Hoofdstuk acht laat de verschillende berekeningen nog eens "in één oogopslag" zien. Vanaf hoofdstuk negen komen uitbetaling, inhoudingen, belasting, uitzonderingen en de terugbetalingsregeling aan bod. De aanvraagprocedure vormt het sluitstuk. Wie er zeker van wil zijn, te krijgen waarop zij of hij recht heeft, doet er verstandig aan de Studiefinancieringsgids 1988 te gaan bestuderen. Door de overzichtelijke indeling lukt het ook vrij snel een antwoord op een incidentele vraag te vinden.

De Studiefinancieringsgids kost f 12,50 en is verkrijgbaar bij de boekhandel.

Lucia Geurts

NEW YORK, NEW YORK

Er zijn nuttige contacten gelegd, die op termijn voor de universiteit van belang kunnen zijn. Zo karakteriseren de deelnemers van de RL in de Limburgse promotiemissie naar New York de resultaten van de reis. Berichten in de Volkskrant als zou de helft van de universitaire afvaardiging al na twee dagen onverrichterzake naar huis zijn teruggekeerd wegens gebrek aan Amerikaanse belangstelling worden tegengesproken. Twee leden gingen volgens plan eerder terug vanwege verplichtingen in Maastricht. Dat de toeloop bij de RL-presentatie miniem was wordt toegegeven, maar het leggen van contacten hing volgens de delegatieleden niet louter van deze gelegenheid af.

Initiatief en organisatie van de reis berustten bij de Industriebank Liof. Vertegenwoordigers van bedrijfsleven en overheid, waaronder de Maastrichtse burgemeester Houben en de commissaris van de koningin Kremers, benutten de 'Limburgweek' in het New Yorkse Barbizonhotel om de economische kwaliteiten van de provincie aan te prijzen. "Een van die kwaliteiten is de aanwezigheid van een wetenschappelijke infrastructuur, vooral in de vorm van de universiteit. Om een totaalpakket te kunnen bieden is de RL er dus bij betrokken", zegt dr. L. Kreukels van het universitaire transferpunt en lid van de delegatie. Hij erkent enige twijfels gehad te hebben aan het nut van de reis voor de RL ("Als we contractonderzoek van Amerikaanse bedrijven willen, dan nemen we daar rechtstreeks contact mee op"), maar zegt dat uiteindelijk het argument van de gezamenlijkheid van de presentatie de doorslag gaf. Naar verwachting zouden de relaties van de universiteit met Liof, gemeente en provincie ermee kunnen winnen. Bovendien heeft de universiteit niets hoeven te betalen; de vier man sterke delegatie heeft volledig op kosten

van anderen gereisd en gelogeerd. Wie precies de rekening heeft betaald wil Kreukels niet zeggen. Concrete afspraken met bedrijven of andere instellingen hebben de universitaire vertegenwoordigers niet kunnen maken. Wel zijn contacten gelegd die volgens de delegatie vruchtbaar zouden kunnen worden. Kreukels heeft zes mogelijke 'projecten' genoteerd; hij spreekt al van een geslaagde missie als één daarvan tot succes leidt. Merendeels gaat het om contractresearch voor bedrijven in de medisch-technologische dan wel farmaceutische sfeer. De andere connecties betreffen medewerkers aan de New York University. Een bezoek daaraan was in het programma opgenomen. Drs. L. Vredevoogd, voorzitter van het college van bestuur en eveneens lid van de universitaire vertegenwoordiging, ziet tevens mogelijkheden om samenwerking met Amerikanen op onderwijsgebied te realiseren. Daarbij wordt vooral gedacht aan het Center for European Studies (CES), dat onlangs in Maastricht van start ging met cursussen voor studenten van twee verschillende universiteiten in de VS. Het aantal deelnemende universiteiten zou uitgebreid kunnen worden, maar daarnaast zou men ook cursussen voor het Amerikaanse bedrijfsleven kunnen opzetten. Belangstelling daarvoor is deze week in New York gebleken, zegt Vredevoogd. Ook de KLM heeft zich niet onbetuigd gelaten. Die wil haar uitgestrekte zakelijke netwerk over de VS inzetten ten behoeve van het CES. Succesvol wervend optreden zou de KLM op haar beurt weer voorzien van vervoers- en verblijfskandizie. Soortgelijke activiteiten onderneemt de KLM nu reeds voor de Maastrichtse Hogere Hotelschool.

Wammes Bos

PETIT BONHEUR

BISTRO/RESTAURANT/TERRAS
Kapoenstraat 32
(ingang „Achter de Molens")
6211 KW Maastricht
Tel. 043-215109
Openingstijden:
Dagelijks vanaf 18.00 uur.
Dinsdags gesloten.

"On y mange bien et pas cher!"

Prop: René Persoon

Observa
Gynaec
met h
"V
NA
Het ko
huisarts
derzoek
trôle,
schapst
wenkla
(specul
inwend
ken en
voeld
(is onpl
warren
op. Vri
men af
bele pc
Als de
je gem
zelfs p
zaak, d
en met
verrich
op een
levenlo
gestie
hetzelf
zijn go
tematie
nen - r
Bepaal
student
reflex
geen p
gynaec
drempe
het tier
vragen
het ex
den. In
uiterst
van bu
vaardig
gie is
buitenl
artsen
met ge
uit alle
bevolk
digen.
Nederl
ningse
de bek
method
op dit
staat e
Maastr
dr. G.
wijsco
Gynaec
vrouw
schure
eerstel
wensch
andere
"Gom
ven. Z
de vro
patiënt
het me
het be
door s

Gynaecologisch Onderwijsmedewerksters geven les met hun lichaam

"VAN ME AFBLIJVEN, GA EERST JE NAGELS KNIPPEN"

Vrouwen stellen het zo lang mogelijk uit en voor studenten geneeskunde is er altijd een eerste keer: het gynaecologisch onderzoek. Op het Skillslab in Maastricht oefenen studenten op poppen, gynnies, soms op elkaar. Maar voor de meesten wordt het gynaecologisch onderzoek pas werkelijkheid tijdens de stage in de kliniek of bij de huisarts, soms een nogal pijnlijke ervaring voor patiënt en student. Daarom helpen nu Gynaecologische Onderwijs Medewerksters studenten over de drempel. Ze geven les met hun lichaam, en laten zien en voelen "dat een vrouw niet recht en hoekig is".

Het komt steeds vaker voor, dat huisartsen een gynaecologisch onderzoek moeten doen: voor pilcontrole, een uitstrijkje, zwangerschapsbegeleiding of bij vrouwenklachten. Met een "eende-bek" (speculum) en een lamp worden de inwendige geslachtsorganen bekeken en met de handen eventueel bevoeld (palperen). Zo'n onderzoek is onplezierig. Het roept vaak verwarrende en negatieve gevoelens op. Vrouwen liggen immers volkomen afhankelijk in een nogal penibele positie op de onderzoeksbank. Als de arts onhandig is en je niet op je gemak weet te stellen, kan het zelfs pijn doen. Kortom: het is zaak, dat artsen kundig, vriendelijk en met milde hand het onderzoek verrichten. Hoe leren ze dat? Niet op een pop, want die voelt niets, is levenloos, sexloos en wekt de suggestie dat alle vrouwen er precies hetzelfde uitzien. Poppen, gynnies, zijn goed om de techniek en de systematiek van vaardigheden te oefenen - meer ook niet.

Bepaalde vaardigheden oefenen studenten ook bij elkaar. De knie-reflex of een keelonderzoek roepen geen problemen op, maar voor een gynaecologisch onderzoek blijkt de drempel hoog. In Nijmegen heeft het tien jaar geleden geleid tot boze vragen van ongeruste ouders, zodat het experiment gestopt moest worden. In Maastricht was de deelname uiterst gering. Het idee om vrouwen van buitenaf in te schakelen bij het vaardigheidsonderwijs gynaecologie is niet nieuw. In verschillende buitenlandse opleidingscentra voor artsen werkt men al zo'n tien jaar met getrainde vrouwen. Ze komen uit alle lagen en richtingen van de bevolking: feministes, verpleegkundigen, patiënten of prostituees. In Nederland zorgde vooral de Groningse arts dr. R. Van Lunsen voor de bekendheid van deze onderwijsmethode. In 1986 promoveerde hij op dit onderwerp. Sinds 1984 bestaat een dergelijk practicum aan de Maastrichtse faculteit, waar prof. dr. G.G.M. Essed, klinisch onderwijscoördinator bij de vakgroep Gynaecologie en Obstetrie, en mevrouw Th.M.Th.E. Spronken-Vereschuren, nu directeur opleiding en eerstelijnszaken aan de vroedvrouwenschool in Heerlen, samen met andere Skillslab-medewerksters het "Gom-project" hebben vorm gegeven. Zij kozen voor recrutering van de vrouwen uit de groep simulatiepatiënten. Deze zijn vertrouwd met het medisch onderwijs en weten wat het betekent om zich lichamelijk door studenten te laten onderzoeken.

Vrouwen liggen volkomen afhankelijk in een nogal penibele positie op de onderzoeksbank (foto Franco Gori)

ken. Bovendien zijn zij enigszins geïnteresseerd in het geven van feedback.

Agnes (werkzaam bij de universiteit, 35 jaar, getrouwd en moeder van een zoon en een dochter) is één van de tien proefpersonen van het eerste uur. Voordat ze kinderen kreeg werkte ze in de verpleging. Toen de kleintjes kwamen, meldde ze zich aan als simulatiepatiënt. Zij wilde wat te doen hebben buiten het huishouden en in misschien speelde haar medische achtergrond een rol bij haar keuze. In elk geval was het vanuit een soort geneeskundige belangstelling dat ze later ook voor het Gom-project koos. Onder de vrouwelijke simulatiepatiënten werd een oproep verspreid. Van de tachtig aangeschreven vrouwen meldden zich aanvankelijk acht vrijwilligsters, twee minder dan men voor een goedlopende organisatie van het project wenselijk achtte. Later kwamen er nog twee bij. Allemaal gezonde vrouwen, jong en oud, met of zonder kinderen, met verschillende motivaties: om zichzelf beter te leren kennen, gewoon uit nieuwsgierigheid, of om studenten te helpen een vrouwvriendelijke arts te worden.

Als alle honderdvijftig vierdejaars studenten zich voor de training zouden aanmelden en één keer het onderzoek zouden verrichten, zou een tiental vrouwen gemiddeld vijftien onderzoeken moeten ondergaan. Niet mis. In de oproep werd dan

ook vooral de vrijwillige deelname aan het project en het voorafgaande trainingsprogramma benadrukt.

Agnes: "We konden er ten alle tijde uitstappen. Dat vond ik wel fijn, anders was ik er nooit aan begonnen." Ze heeft heel wat schroom moeten overwinnen. "Je kunt met je broek aan niet op zo'n bedje gaan liggen."

Voor de goede begeleiding (volgens Essed en Spronken "het geheim van het succes"), het warme contact tussen de vrouwen onderling en de steun van haar man hielpen haar door moeilijke momenten heen. Toch vertelt ze niet aan iedereen, dat ze aan dit project meewerkt en wil ook in dit artikel niet met naam en toenaam genoemd worden. "Als mijn schoonmoeder, die op de kinderen past, zou weten wat ik doe, zou ze niet meer komen."

Ik denk dat ik vrienden zou kwijt raken. Mensen lijken wel modern, maar dat valt tegen. Ze zullen al gauw denken: O die zal wel meer vreemde dingen doen."

Lange nagels

Bij een onderzoek zijn altijd drie mensen aanwezig: de vrouw, een student en een docent-trainer (een verloskundige of een arts). In Groningen is die er niet bij, maar hier heeft men gekozen voor een driemanschap: het waarborgt beter de veiligheid en is minder beklemmend, zowel voor de vrouw als voor

de student. Een medewerkster wordt door twee studenten onderzocht. Elk onderzoek duurt alles bij elkaar zestig minuten. Eerst maakt men kennis met elkaar; het doel van de training wordt uitgelegd en de docent gaat na, of de student zich voldoende geprepareerd heeft op het onderzoek. Spronken: "Al in het tweede jaar leert men de techniek en systematiek; men heeft geoefend op de gynnies en weet welke aandachtspunten aan de orde moeten komen en wat de randvoorwaarden voor een goed onderzoek zijn. Studenten beschikken over standaardlijsten, waarin deze onderdelen beschreven zijn. Of men echt goed is voorbereid, weet je pas als het onderzoek begint. Je moet er natuurlijk heel goed opletten, zowel als begeleider als proefpersoon. Anders kan het onprettige gevolgen hebben voor de vrouw." Iedere medewerkster krijgt jaarlijks een controle-onderzoek bij de gynaecoloog en er wordt een uitstrijkje gemaakt. Ook tussendoor kan zij altijd bij hem terecht. Agnes: "Ik heb er wel eens een gehad met lange nagels. Van me afblijven en eerst je nagels knippen, heb ik toen gezegd." In het voorbereidend gesprek is het

een gynaecoloog en psycholoog de vrouwen lichamelijk en geestelijk voor op hun specifieke onderwijstaak. Er wordt aandacht besteed aan het overwinnen van schroom, aan de noodzaak zich in te leven in de positie van de student; de vrouwen leren hoe hun eigen lichaam in elkaar zit, praten over emotionele en seksuele spanningen die een dergelijk onderzoek oproept en oefenen zelf, eerst op de gynnies, later ook op elkaar. Naast deze groepstraining, wordt elke vrouw individueel onderzocht door Essed. Hij legt daarbij precies uit, wat hij doet en leert de vrouwen de verschillende inwendige geslachtsorganen op het gevoel herkennen en benoemen. Met een fiberglas colposcoop kunnen de vrouwen zichzelf van binnen bekijken. Agnes: "Dat is echt prachtig!"

Geld

Over de beloning van de vrouwen is het laatste woord nog niet gezegd. Simulatiepatiënten krijgen vijftien gulden per uur, gynaecologische onderzoeksmedewerksters ook. De vraag is, of dat redelijk is. Agnes: "Ik heb het altijd te weinig gevonden. Het is toch anders dan simuleren dat je een blindedarm hebt of zo. Dat is meer een toneelstukje, hier ben je echt helemaal bij betrokken en je laat je toch niet zomaar door jan en alleman bekijken. Om die reden ben ik er ook uitgestapt. Alleen aan belasting en oppasgeld ben ik al meer kwijt, dan ik verdien." Essed en Spronken zijn het ermee eens, dat een gelijkgeschakelde beloning voor simulatiepatiënten en gynaecologische onderwijsmedewerksters niet juist is. Essed: "Voor ons geldt als doorslaggevend argument, dat de vrouwen onderwijsmedewerksters zijn: ze begeleiden studenten vóór, tijdens en na het onderzoek." In de voorbereidingsfase konden zij echter het pleit niet winnen van andere Skillslab-medewerkers, die van het gelijke monniken-systeem uitgingen en de beloning bleef vijftien gulden. Gelukkig hoeven niet alle vrouwen de zakelijke kant zo sterk te laten meespreken, dat ze met het project moeten ophouden. Uit de evaluatieverslagen van studenten blijkt, dat deze vorm van onderwijs aanslaat. Van de honderdvijftig vierdejaars heeft tachtig procent zich opgegeven voor de training en er is nogal wat belangstelling van vijfde- en zesdejaars. Ook de vrouwen zijn enthousiast. Een enkeling gaat zelfs zover, dat zij een onschuldige cyste (gezwelletje) laat zitten, omdat het zo interessant is voor de studenten. Agnes: "Ik let altijd op de gezichten: die verbazing en verwondering als ze zien en voelen hoe een vrouw er werkelijk uitziet... alleen dat al is het meedoen waard. Zodra de beloning beter wordt, wil ik weer terug."

Lucia Geurts

CRALS TAXI'S

Parti-time chauffeurs

gevraagd voor weekend en vakantieperiode in de maanden juni, juli, augustus en september 1988. Cabergweg 14, 6217 SC Maastricht. Tel. 212200

Zegt zo'n student: "Kleed u zich maar uit", dan zijn er genoeg vrouwen die niet weten of ze alle kleren uit moeten trekken. Daar moet je dus op wijzen. Dan de manier waarop je op het bed gelegd wordt, de manier waarop zo'n student je heen gaat. Dat is al zo belangrijk om je goed te kunnen ontspannen. Je bent tenslotte geen varken en daar moet je ze weleens op wijzen." In een korte nabespreking wordt het practicum nog eens geëvalueerd, zowel op leerdoelen, als op persoonlijke ervaringen.

Een gedegen training is een noodzaak voor elke medewerkster. In zeven bijeenkomsten van elk drie uur bereiden een verloskundige en een huisarts, soms bijgestaan door

'Bulletin' wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 304 (Jezuïetenklooster) op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Informatie: Frank Speet, tst. 319.

Universiteit

Algemeen

Nivel benoemt hoogleraar

Het NIVEL, Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Eerstelijnsgezondheidszorg, heeft per 1 april dr. J. van der Zee benoemd tot bijzonder hoogleraar in het Onderzoek van de Eerstelijns Gezondheidszorg aan de RL. Jouke van der Zee is hoofd wetenschappelijk onderzoek bij en plaatsvervangend directeur van het NIVEL te Utrecht.

Promotie drs. M. van Bilsen

Drs. M. van Bilsen (Fysiologie) zal op 25 maart om 16.00 uur zijn proefschrift "The significance of myocardial non-esterified fatty acid accumulation during ischemia and reperfusion" verdedigen. Promotor is prof. dr. R. Reneman.

Hoofd dienst Voorlichting

Donderdag 10 maart heeft Joep Offermans afscheid genomen als hoofd dienst Voorlichting. Ton Brouns is vanaf die datum waarnemend diensthoofd.

Agenda Koko

16-3 t/m 23-3: Diesweek: 18-3 Commissieledenavond, 19-3 Buurtborrel + Oudbestuursledenavond, 20-3 Eindfeest.
21-3: Broodje toets FdEW
22-3: Video "Highlander"
23-3: Algemene ledenvergadering.
Maandag, dinsdag, woensdag en donderdag: mensa om 19.00 uur. Inschrijven vóór 16.00 uur.
Donderdagavond: Koko's inswinger.
Vrijdag tot 04.00 uur open.
Zondag: Piekvat.
Koko, Hoogbrugstraat 1, tel. 215418.

RL-Agenda

22-03 Lezing De redelijkheid van het gevoel door H. Pott, Aula, Tongersestr. 53, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.
23-03 College over krankzinnigheid door José van Vondelen, kamer 0089, Tongersestr. 53, 16.30-17.30 uur, info: tel. 888375.
23-03 Medisch congres "Travel together", Hotel Maastricht.
23-03 Cursus Flexibele arbeidsverhoudingen, 9.30-16 uur, PAO-Rechtsgeleerdheid, info: tel. 887221.
24-03 Uitreiking bullen FdG, Aula, Tongersestr. 53, 13 uur.
24-03 Lezing Het inpassen van moderne gebouwen in de oude stad door R. Koolhaas, Aula, Tongersestr. 53, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.
25-03 Promotie M. van Bilsen, Aula, Tongersestr. 53, 16 uur, info: tel. 888257/269.

Kopij Bulletin komende weken

Op 1 en 8 april verschijnt er geen Observant, dus ook geen Bulletin. Studenten en medewerkers die iets organiseren in de periode van 25 maart tot en met 15 april dienen de kopij hiervoor in te leveren op vrijdag 18 maart vóór 12.00 uur bij Frank Speet, dienst Voorlichting, kamer 3004, Tongersestr. 53. De eerste Observant na pasen verschijnt op 15 april; kopij daarvoor inleveren vóór 8 april 12.00 uur.

Agenda Tafelstraat 13

Maandag 21-3 20.00 uur: lijfwerk o.l.v. Mieke Deckers en Frans Kurstjens.
20.00 uur: Leerhuis I, inleiding in het Jodendom door Geert van der Bom en Max Hamburger.
Dinsdag 22-3 17.45-19.45 uur: koorrepetitie.
20.00 uur: open avond "Hoezo holisme" met ir. Willem de Ruiter, natuurkundige, filosoof en kritisch aanhanger van de New Age. Gespreksleider: Frans Kurstjens.
Woensdag 23-3 20.00 uur: filosofiegroep over het vooruitgangdenken o.l.v. Henk ten Have.
20.00 uur: groep "Handen en voeten" over wetenschap en pastoraat o.l.v. Geert van der Bom.
20.00 uur: Boep Indische Filosofie bespreekt het Boeddhisme met Peter Nieskens.
Donderdag 24-3: Toneelgroep I repeteert in de Tafelstraat.
Vrijdag 25-3 20.00 uur: Toneelgroep II repeteert in de Tafelstraat.
Zaterdag 26-3 7.30-23.00 uur: excursie naar Amsterdam: een zwerftocht langs schuilplaatsen: Anne Frankhuis, Homodriehoek, Begijnhof, Onze Lieve Heer Op Solder en individueel struinen. Kosten ca. f 25,-. Opgeven bij Pim Ligtfoot, Tafelstraat vóór vrijdagmorgen 12.00 uur.
4e nota RO
Op 17 maart is de vierde nota Ruimtelijke Ordening verschenen. Op dezelfde dag verscheen het tijdschrift Rooilijn met daarin een aantal reacties uit de universitaire wereld op deze nota. Een gratis nummer is op te vragen bij Rooilijn,

26-03 Bijeenkomst Ned. Ver. voor Gastro-enterologie, sectie Parenterale en Enterale Voeding, Veldhoven, info: M. v. Meyenfeldt, tel. 862967.
30-03 College over krankzinnigheid door José van Vondelen, kamer 0089, Tongersestr. 53, 16.30-17.30 uur, info: tel. 888375.
30-03 Lezing en forumdiscussie Maastricht zonder grenzen door A. Duives-teijn, collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.
30-03 Symposium Acute gewrichtsontsteking, PAOG, Randwijck, 16.30-20.45 uur, info: R. le Doux, tel.: 887777, tst. 273/274.
01-04 Goede vrijdag: RL gesloten.
04-04 Tweede Paasdag: RL gesloten.
15-04 Inaugurale rede prof. dr. R. Janknegt, Aula, Tongersestr. 53, 16 uur, info: tel. 888257/269.

Planologisch en Demografisch Instituut, Jodenbreestraat 23, 1011 NH Amsterdam.

Zomercursus Frans

Van 1-7 tot 28-8 is er in Frankrijk aan de universiteit van Aix-en-Provence een zomercursus (2 of 4 weken) Franse taal, cultuur en letterkunde.
Inlichtingen: dr. W. Bots, Veenweg 28c, 9728 NM Groningen, tel. 050-256793.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop binnen 14 dagen richten aan de dienst Personele Zaken.
Interne vacatures zijn uitsluitend bestemd voor medewerkers in dienst van RL of AZM.

Interne vacature 026

Bij de vakgroep Anatomie/Embryologie is vacant de positie van TOEGEVOEGD ONDERZOEKER M/V.
Taak: assistentie bij het onderwijs in de FdG en de FdGW (in het bijzonder Bewegingswetenschap).
Vereist: voltooide opleiding Geneeskunde of Bewegingswetenschap, aantoonbare ervaring of belangstelling voor het bewegingsapparaat.
Arbeidsvoorwaarden: de aanstelling geldt voor de duur van het jaar 1988. Het salaris bedraagt minimaal f 3209,- en maximaal f 6065,- bruto per maand.
Inlichtingen: prof. dr. J. Drukker, tel. 888558.

Interne vacature 027

Bij de dienst Algemene en Juridische Zaken is voorlopig tot 1 januari 1989 beschikbaar de part-time functie van ADMINISTRATIEF MEDEWERKER M/V (0,2).
De functie kan worden vervuld op bij voorkeur de dinsdag-, woensdag- en donderdagmiddag (in overleg vast te stellen).
Taak: meewerken aan de werkzaamheden van het secretariaat van de dienst, onder meer:
- typen van verslagen, rapporten, correspondentie;
- copieerwerkzaamheden;
- bewaken van een aantal administratieve procedures.
Vereist:
- HAVO/VWO
- goede typevaardigheid
- ervaring met pc's en tekstverwerkende apparatuur
- vermogen en bereidheid tot goed samenwerken.
Salaris: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, maximaal schaal 4.
Inlichtingen: mw. L. Franken, tel. 888304.

RL in de media

Onderstaande knipsels liggen ter inzage in de bibliotheeklocaties Bonnefanten, Randwijck en AZM/BMC en het studielandschap Nieuwenhof.
DL = De Limburger, LD = Limburgs Dagblad, VK = De Volkskrant
"RL zoekt steun bij bedrijven" (DL 7-3) Prof. Schreuder: economische faculteit

wil met geld van het bedrijfsleven onderzoek voor het bedrijfsleven gaan doen.

"RL heeft nu instituut voor hart- en vaatziekten" (DL 9-3)
Concentratie onderzoek in eigen instituut mogelijkheid om efficiënter te werken.

"Economisch directeur ziekenhuis te machtig" (VK 11-3)
Prof. van den Berg-Braam op de bres voor de verpleegkunde en de vrouwelijke verpleegkundigen.

"De universiteit inmiddels groot bedrijf in Maastricht" (LD 5-3)
Joep Offermans, hoofd dienst Voorlichting, neemt afscheid van de RL.

Congressen

Arts en arbeidssatisfactie

De Landelijke Vereniging van Artsen in Dienstverband organiseert op 6 mei in het Singermuseum in Laren een congres met als thema: arts en arbeidssatisfactie. Naast andere inleiders spreekt prof. Philipsen, hoogleraar medische sociologie aan de RL, over de invloed van de bureaucraties op de arbeidssatisfactie. Informatie: R. Mulder, tel. 030-823344.

Workshop

Disorders of Chloride Channel Regulation: Cystic Fibrosis and Secretary Diarrhea. De commissie Geneeskunde van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen organiseert deze internationale workshop van 2-4 mei in het Trippenhuis te Amsterdam. Inlichtingen: mw. J. Schmidt, secr. cie. Geneeskunde (KNAW), tel. 020-222902, tst. 279.

Congres Muziektherapie

Van 23-27 augustus wordt in Noordwijk herhooit het 5e internationale congres "Music therapy and music education for the handicapped" gehouden. Doelgroepen: muziektherapeuten, wetenschappers en onderzoekers als medici, psychologen en psychotherapeuten, studenten, etc.
Inlichtingen en aanmeldingen: mw. L. Stijlen, Stichting Muziektherapie, Henri Polaklaan 15 bv, 1018 CP Amsterdam.

Sport

Bokkerijdersloop

Bureau LV&S organiseert op maandag 14 april om 17.30 uur een recreatief gemengde groepsloop voor studenten en medewerkers. Start en finish vinden plaats in sportpark Jekerdal. De afstand bedraagt 7,5 km. Inschrijven via groepsinschrijfformulier (min. 4 personen). Kosten: sportkaarthouders gratis, anderen betalen f 2,50 per persoon.

Indoorsportweek 88

De volgende uitslagen van de Indoorsportweek zijn reeds bekend:
Tafeltennis: 1. R. Dullens, 2. J. Klomp, 3. G. Laenen, 4. M. Friedl, algemeen kampioen: R. Dullens.
Schaken: 1. P. Pijpers, 2. R. Boeren, 3. J. v.d. Stel, 4. R. Vanwersch, 5. J. v. Berkel, 6. P. Thewissen, 7. F. Spijksma, 8. W. v. Gruisen, 9. M. Collet, 10. E. Noordhoorn, 11. K. Vanwersch.

Schermen: 1. N. Ebbekink, 2. M. Collet, 3. T. Lenaers, 4. S. Frints.
Volleybal: 1. Kamerkachelolifantjes, 2. Notenkraakers, 3. The animals strike again, 4. Snikkels, 5. FC Beukenoot, 6. Herbies, 7. BIOH, 8. Esculaep, 9. John Einmahl & the yuppies, 10. Toet-toet, 11. Suck-6, 12. Team 19, 13. Tettewiegoudrenette, 14. Sister Martina, 15. Dref, 16. Eintracht rote hände, 17. Kliek-clique, 18. Geknakte vingers, 19. Yavis, 20. Lussers.
Watertienkamp: 1. Miesjes, 2. Dan is het nu pauze, 3. H2-overgevoelig, 4. Blub-blub-club, 5. Prometheus, 6. De zoekoeien, 8. Fracasodemirokudija, 9. Snorkels, 10. Zeikenat, 11. Allo à l'eau, 12. de Piranha's, 13. The Drifters, 14. Kwenie, 15. LUSS, 16. TET, 17. De Frankies, 18. Harko & Zonen, 19. De Knollenclub, 20. Luctor et Emergo. Verdere uitslagen volgen.

Squash

Met ingang van 21 maart is het Squash Centrum, Brusselsestraat 74a, weer geopend, o.l.v. oud Nederlands Kampioen Erik v.d. Pluijm. Voorlopige openingstijden: 11.00-24.00 uur. De voorwaarden om te kunnen spelen zijn gewijzigd: tarief vóór 17.00 uur f 3,50 per 0,5 uur, tarief na 17.00 uur f 5,50 per 0,5 uur. In tegenstelling tot vroeger dient men te reserveren onder tel. 216387. Bij spelen sportkaart meenemen.

Zaalvoetbaltoernooi intern

Maandag 25 april start het intern zaalvoetbaltoernooi, dat ieder jaar door bureau LV&S wordt georganiseerd. Voor informatie/inschrijving: bureau LV&S. Kosten: voor sportkaarthouders gratis, anderen betalen f 5,- per persoon.

Inschrijving toernooien via LUSS

De LUSS regelt o.a. uitzending naar toernooien en Nederlandse Studenten Kampioenschappen. De volgende evenementen staan op stapel:
Grote NSK: 30 en 31 maart in Leiden (voetbal, basketbal, volleybal, hockey, handbal, budo, schermen, badminton en tennis).
NSK Badminton: 6, 7 en 8 mei in Wageningen. Opgeven bij John Mooren, tel. 216440.
NSK Zweefvliegen wordt misschien georganiseerd; belangstellenden kunnen zich melden bij de LUSS.
NSK Zaalvoetbal: 16 en 17 april in Rotterdam.
NSK Squash: 30 en 31 maart in Leiden. Inschrijven vóór 22 maart.
NSK Turnen: 11 juni in Eindhoven (wedstrijd- en recreatieklasse voor dames en heren).
NSK Teamzeilen: 3, 4 en 5 juni in Maastricht.
16e Batavierenrace: 23 april. Een loop van Nijmegen naar Enschede, inschrijven voor wedstrijdteam of pretteam.
Internationaal voetbaltoernooi: 12 en 13 mei in Eindhoven (dames en heren).
Handbaltoernooi: 23 en 24 april in Amsterdam.
Tafeltennis ESTTV Taveres: 23 en 24 april in Eindhoven. Internationaal toernooi voor dames en heren; inschrijven individueel of in teams.
Leonidas Studenten Hockeytoernooi: 29 en 30 april in Rotterdam (dames en heren).
Internationaal tennistoernooi: 21-25 maart in Tilburg.
Hallmen-toernooi: 22 april in Maastricht (voetbal, basketbal, veldhockey, handbal, volleybal, tafeltennis en tennis). Een football-club uit Halesowen (Eng.) zoekt een tegenstander om tegen te voetballen en eveneens slaappleatsen.
Pinkster volleybal toernooi: 23 mei in Wageningen, voor heren en dames.
Vóór 30 april inschrijven.
Voor alle evenementen kan men zich inschrijven bij de LUSS. Ook voor verdere informatie kan men daar terecht. Tijdens het info-uur van de LUSS (tussen 12.30 en 13.30 uur) is er altijd iemand aanwezig.

Geneeskunde

Algemeen

Lezing Systeem-patho-fysiologie

Op 30 maart zal prof. Verveen uit Leiden een lezing geven over Systeem-patho-fysiologie: een systematische beschouwing van de fysiologische processen en de manier waarop daar verstoringen in kunnen optreden. De lezing wordt georganiseerd door Protagoras en begint om 19.30 uur in de Aula, Tongersestraat 53. Studenten uit alle leerjaren zijn welkom.

Onderwijs

Studenten gezocht

Er worden enthousiaste studenten Geneeskunde, bij voorkeur uit de studiejaar 3 en hoger, gezocht die mee willen denken over en uitvoering geven aan het nieuwe curriculum Geneeskunde. De invulling van de voorstellen door de planningsgroepen van het eerste jaar gaat omstreeks april beginnen. Er zal stevig doorgewerkt worden om het herziene curriculum vanaf september '88

aan te bieden aan de nieuwe lichte studenten Geneeskunde. Bij elk van de 6 planningsgroepen voor het eerste jaar zijn maximaal twee plaatsen voor studenten beschikbaar. De thematiek van de blokken (en de blokcoördinator) is als volgt:

- 1.1 Studeren aan de RL (P. Bouhuijs);
- 1.2 Basisbehoeften en regelmechanismen I (J. Geraedts);
- 1.3 Basisbehoeften en regelmechanismen II (G. Tangelder) (exp. blok);
- 1.4 Bedreiging, afweer en herstel I (J. Rosing);
- 1.5 Bedreiging, afweer en herstel II (M. von Meyenfeldt);
- 1.6 Zorg voor de gezondheid (F. van Wijmen).

Nadere informatie is te vinden in de nota Rode Draad III (verkrijgbaar bij bureau Onderwijs FdG) of bij Carlijn Kraakman (student-lid Onderwijs Commissie), tel. 252146. Opgave bij Carlijn Kraakman, p/a bureau Onderwijs FdG, liefst zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 1 april.

Gezondheids-wetenschappen

Onderwijs

Training Presenteren 1e jaars

In blok 1.6 wordt de training "presenteren" voor 1e jaars studenten GW geor-

ganiseerd. Deze training bestaat uit 3 bijeenkomsten van 3 uur. Voor de training dient een handleiding aangeschaft te worden. Deze is te verkrijgen bij het Verkoopbureau. Studenten worden verzocht de "voorbereiding voor de 1e bijeenkomst" goed door te nemen (zie handleiding). Informatie: Annette Staps, tel. 882300, Ton Raaymakers, Skillslab, tel. 882293.

Stages

Vanaf 14 maart liggen de geactualiseerde stageklappers BGK ter inzage op het secretariaat BGK (BMC, kamer 1650). Schriftelijke aanmelding van de stageplaats van keuze dient vóór 1 mei plaats te vinden. Voor nadere informatie: stagecoördinator, J. Kleinjans, tel. 888614.

BB-studiereis VS

Voor het studiejaar 88/89 wordt een studiereis naar de VS georganiseerd. De voorbereiding wordt van advies voorzien door o.a. prof. Maarse. Doelgroep van de reis zijn (dan) 3e en 4e jaars studenten BB. Geïnteresseerde studenten kunnen een kijkje komen nemen op de oprichtingsvergadering van de organisatiecommissie op vrijdag 25 maart om 13.30 uur in het Trefcentrum. Informatie: Jos van Mulken (2e jaars BB), tel. 252641.

Rechtsgeleerdheid

Onderwijs

Vragenuur blok 1.3

Vrijdag 18 maart 15.00 uur in de collegezaal: vragenuur blok 1.3.

Blokttoetsen blok 3 dagopleiding

Maandag 21 maart worden de blokttoetsen voor het derde blok afgenomen. In-deling:

- jaar 1: sporthal de Heeg: 9.00 uur;
- jaar 2: sporthal de Heeg: 13.00 uur;
- Sporthal Geusselt 9.00 uur: Sociaal Zekerheidsrecht, Toerekening gedrag, Konsumentenrecht, Rechtsbescherming overheid.
- Sporthal Geusselt 13.00 uur: Zakenrecht, Volkshuisvesting, Rechtspersonen II, Belastingrecht v. ondernemingen, Schade, Schadevergoedingsrecht.

Lezing Bestuurskunde

Woensdag 23 maart 14.00 uur: lezing door H. Koning met als onderwerp Participatie van de burger bij beslissingen van de overheid in de praktijk-A-ruimte.

Inleveren opstellen dagopleiding

Donderdag 14 april van 9.00-12.00 uur en van 14.00-16.00 uur aan de balie van bureau Onderwijs. Het dagelijks bestuur van de Examencommissie heeft bij nader inzien besloten een andere sanctie te stellen op het overtreeden van de 1500 woordengrens bij opstellen: opstellen die uit meer dan 1500 woorden bestaan worden niet aan de examenregels en zullen niet worden nagekeken (marge 10%).

Aanvang blok 4

Het onderwijs voor de jaren 1, 2, 3 en 4 dagopleiding begint weer op donderdag 14 april. Het onderwijs voor de jaren 1, 3 en 4 van de avondopleiding begint in de week van 18 april; voor jaar 2 avondopleiding op 25 april.

Gastcollege

Op dinsdag 29 maart zal prof.dr. R. Kruijthof in het kader van het "Antwerps colloquium" een gastcollege geven over: Schadevergoeding wegens de geboorte van een ongewenst kind. Plaats: practicumruimte A, Nieuwenhof, Zwingelput 4. Tijd: 13.15-15.00 uur.

Economie

Onderwijs

Internationaal Financieel Management

In het kader van de blokopening 3.5 "Internationaal Financieel Management" zal drs. A. Gratema van Andel, financieel directeur van DSM, een lezing geven op dinsdag 22 maart van 13.30-15.30 uur in kamer 0090, Tongersestraat 53. Van de deelnemende studenten wordt verwacht:

- het bijwonen van en actief participeren in de discussies tijdens de blokopening en -sluiting en de onderwijsgroepsbijeenkomsten;
- het presenteren van de hoofdlijnen van een hoofdstuk en/of van een artikel in de onderwijsgroep.

Een verdeling van de presentaties over de deelnemende studenten zal tijdens de blokopening worden uitgedeeld.

VERKIEZINGEN RL 1988

De verkiezingen van de student-geleding van de Universiteitsraad en de Faculteitsraden staan weer voor de deur. Op 1 september 1988 dienen de student-leden van alle raden nieuw te zijn gekozen.

Dit betekent voor de RL:

- * 6 leden van de geleding studenten van de Universiteitsraad
- * 3 leden van de geleding studenten van de Faculteitsraad FdG
- * 4 leden van de geleding studenten van de Faculteitsraad FdGW
- * 4 leden van de geleding studenten van de Faculteitsraad FdR
- * 4 leden van de geleding studenten van de Faculteitsraad FdEW
- * 2 leden van de geleding studenten van de Faculteitsraad FdAW

Het tijdschema van de verkiezingen ziet er als volgt uit:

tot 18 maart:

voorbereidingen door Centraal Stembureau (o.m. opstellen werkschema, vervaardigen formulieren e.d.)

18 maart:

peildatum kiezersregisters (d.i. de datum waarop moet zijn voldaan aan de vereisten ter verkrijging van het kiesrecht) en voorlopig vaststellen kiezersregisters

21 maart t/m 19 april:

ter inzagelegging registers, alsmede periode voor verbeteringen, bezwaren en beroepen

21 maart t/m 25 maart:

aanvragen wijziging kiezersregister bij Centraal Stembureau en ter inzagelegging verzoekschriften

28 maart t/m 1 april:

gemotiveerde tegenspraak mogelijk

5 april:

definitief vaststellen kiezersregisters en verzenden beschikkingen door Centraal Stembureau

11 april t/m 15 april:

beroep mogelijk op de beschikkingen Centraal Stembureau bij College van Beroep voor het WO

20, 21 en 22 april:

kandidaatstelling

26 april:

uitslag onderzoek kandidaatstelling en bekendmaking, uitslag verzenden aan kandidaten

2 en 3 mei:

opnieuw indienen kandidaatstellingsformulieren in geval van verzuim

4 mei:

beslissing Centraal Stembureau over de geldigheid van de kandidatenlijsten en over handhaving van de daarop voorkomende kandidaten

6 mei t/m 13 mei:

beroep mogelijk tegen de beschikkingen Centraal Stembureau bij College van Beroep voor het WO

4 mei t/m 25 mei:

vervaardigen verkiezingspapieren (stembiljetten)

26 mei:

verzenden stembescheiden

27 mei t/m 10 juni:

stemmen

13 en 14 juni:

uitslagbepaling en bekendmaking

15 juni t/m 27 juni:

beroep mogelijk tegen uitslag bij College van Beroep voor het WO.

Actueel

Zoals uit bovenstaand tijdschema blijkt, is de peildatum kiezersregister vastgesteld op 18 maart 1988. Om aan de verkiezingen te kunnen deelnemen moet men op de peildatum om 17.00 uur bij de RL zijn ingeschreven als student. Iedereen die hieraan voldoet dient in de kiezersregisters te zijn opgenomen. Er kunnen echter vergissingen zijn ingeslopen. Daarom liggen de kiezersregisters van 21 maart t/m 25 maart ter inzage op de volgende plaatsen:

- * Jezuietenklooster: receptie hoofdingang en kamer 2011 (2e verd.)
- * Nieuwenhof: balie studielandschap
- * Annadal/BMC: kamer A. Muller (BMC)
- * Randwijck: receptie.

In de kiezersregisters staan gegevens (naam, adres, geboortedatum) van alle kiesgerechtigden voor de verschillende verkiezingen (n.b. gehuwde vrouwen zijn onder hun meisjesnaam opgenomen). Wanneer u constateert dat uw eigen gegevens of die van een ander niet of niet juist opgenomen zijn, dan kunt u t/m 25 maart uw verzoek tot wijziging indienen. Op de inzageplaatsen liggen ook de formulieren met toelichting om een dergelijk verzoek in te dienen.

Kiesrecht medewerker-student voor verkiezingen Universiteitsraad

Leden van het wetenschappelijk personeel, of ondersteunend en

beheerspersoneel, hieronder niet begrepen de student-assistenten, die tevens als student aan de RL staan ingeschreven, hebben geen kiesrecht in de geleding studenten, tenzij zij vóór 26 maart 1988 schriftelijk mededeling doen aan het Centraal Stembureau het kiesrecht te willen uitoefenen in de geleding studenten. Deze mogelijkheid staat alleen open voor medewerkers die na 18 maart 1987 bij de RL in dienst zijn getreden.

Kiesrecht medewerker-student voor verkiezingen Faculteitsraden

Leden van het wetenschappelijk personeel, of ondersteunend en beheerspersoneel, hieronder niet begrepen de student-assistenten die tevens als student aan een faculteit van de RL zijn ingeschreven, hebben voor deze faculteit kiesrecht in de geleding studenten mits deze faculteit een andere is dan die waar zij werkzaam zijn. Is dat laatste niet het geval dan hebben zij geen kiesrecht in de geleding studenten voor de betreffende faculteitsraadsverkiezingen, tenzij zij vóór 26 maart 1988 schriftelijk mededeling doen aan het Centraal Stembureau het kiesrecht te willen uitoefenen in de geleding studenten. Deze mogelijkheid staat alleen open voor medewerkers die na 18 maart 1987 bij de RL in dienst zijn getreden.

Centraal Stembureau

Door het College van Bestuur is voor de periode 1 januari 1987 tot 1 januari 1989 een Centraal Stembureau benoemd, bestaande uit: dhr. H. Baars (voorzitter), dhr. J. Aarts, mw. W. Elzinga, mw. E. van Kemenade, mw. C. Kramer, mw. R. Sledsens, mw. M. Uiterwijk en dhr. G. Hensen (adviseur). Het secretariaat van het Centraal Stembureau wordt verzorgd door A. Jacobs (medewerker secretariaat CvB, kamer 2011, 2e verd., Jezuietenklooster, tel. 888273). Tijdens de verkiezingsprocedure zal het Centraal Stembureau een aantal malen vergaderen. Alle bijeenkomsten van het Centraal Stembureau zijn openbaar. De bijeenkomsten vinden plaats op 18 maart, 5 april, 18 april, 26 april, 4 mei, 16 mei (onder voorbehoud), 13 en 14 juni (bepaling en bekendmaking van de uitslag).

Nadere informatie nodig?

Alle gegevens over de verkiezingsprocedure liggen ter inzage bij het secretariaat van het Centraal Stembureau. Mogelijk wilt u zich over een aantal punten toch nader laten informeren? Neemt u dan contact op met A. Jacobs, secretaris van het Centraal Stembureau, 2e verd. Jezuietenklooster, kamer 2011, tel. 888273.

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS - BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

In onze koffie-shop kunt u
iedere dag zeker twee
verschillende soorten hartig
gebak proeven, zoals
preitaart, champignontaart
of pizza.

Uiteraard zijn er ook belegde
broodjes, saucijzenbroodjes
of kaasbroches.

Verder is er een gezellige
leestafel met veel literaire
bladen ter uwer beschikking.

Iedere dag minstens zeven
soorten verse vlaaien in
diverse groottes.

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags
gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur. Tel. 214550.

Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

boeken
in heel linnen
in leer
met goudopdruk
in perkament
maar ook stencils,
proefschriften, e.d.

handboekbinderij
arno lipsch
hunnenvweg 41
6224 jp maastricht
tel. 043-625889
als u vakwerk op prijs stelt

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

literatuur
en politiek

Le Vigneron
Ristor à Vin

Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken:
17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen
per glas vanaf f 3,50

15 maart t/m 19 maart
MENU À f 25,-
Visworstje met een
wittè wijn-botersaus

☆☆☆

Schenkel van texels lam
gesmoord met tomaten
en kruiden

☆☆☆

Chocolade mousse
met vanillecrème

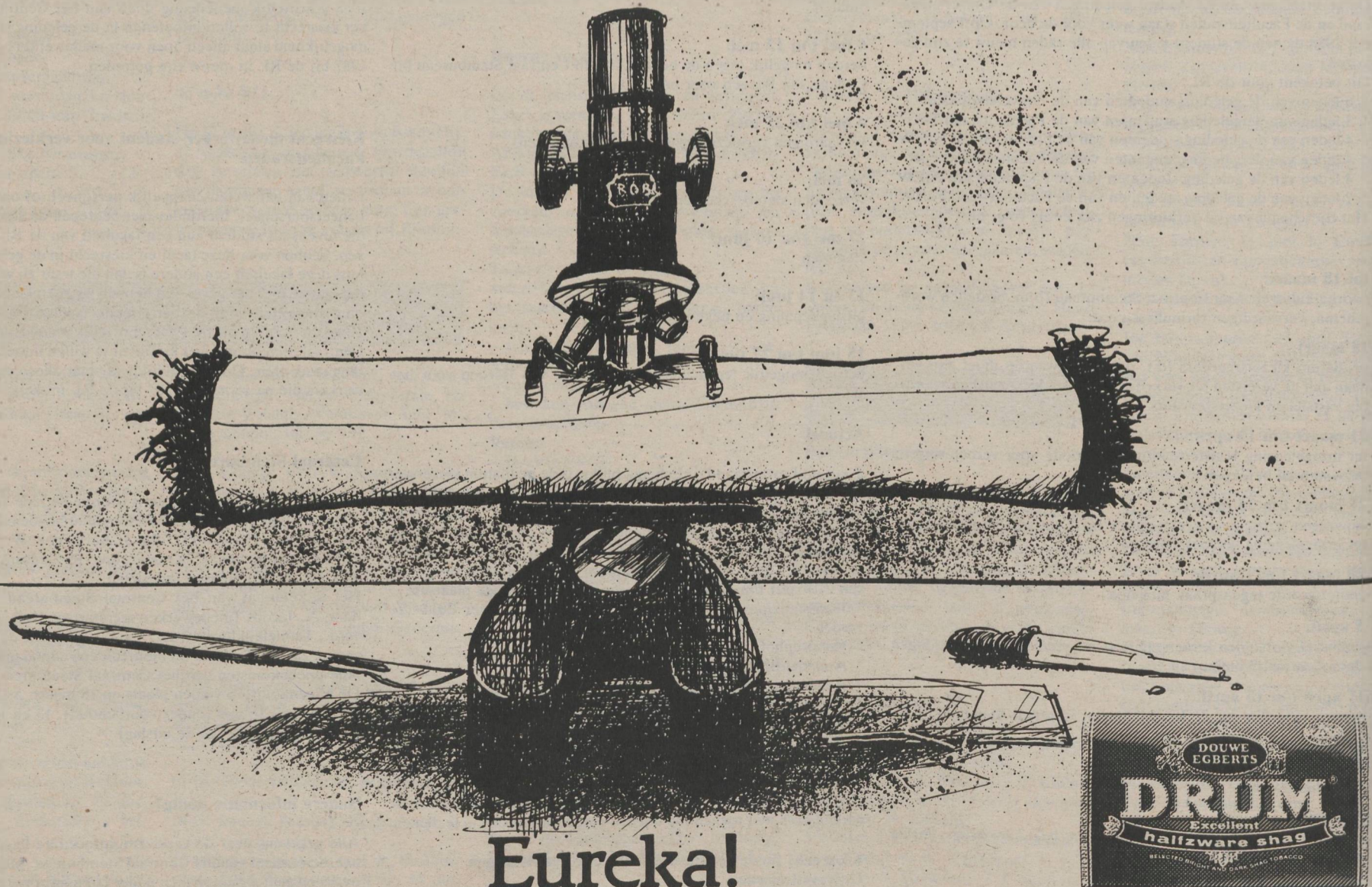
22 maart t/m 26 maart
MENU À f 25,-
Kleine salade met
een pastei van makreel

☆☆☆

Gevulde bout van boerenkip in
een roomsaus met sjalotten

☆☆☆

Peer gepocheerd in rode wijn

Eureka!

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

Het Bassin

'Stichting Kunstcentrum Limburg Het Bassin' heeft besloten het bijtje er bij neer te gooien. Vijf jaar geleden startte Het Bassin, toen nog gehuisvest aan het binnenhaventje tegenover de KNP, uit onvrede over het bestaande kunstklimaat. Oneens met de gang van zaken rond de grootschalige en pretentieuze presentatie van Limburgse kunst. Trajecta, in de Eurohal, namen een aantal Zuidlimburgse kunstenaars destijds het initiatief om het gevestigde, provinciale kunstwereldje te omzeilen. De eerste jaren slaagden zij voortreffelijk in hun opzet. Van het gebouw aan het Bassin werd druk gebruik gemaakt. Veel jonge kunstenaars konden naar eigen inzicht hier werk presenteren. De openingen, die doorgaans werden opgeluisterd door verrassende muzikale liveacts, hadden meermaals de allure van een waar feest. Door het organiseren van een groot aantal uiteenlopende activiteiten kwam men tegemoet aan het streven om een samenwerking tot stand te brengen met andere kunstenaarsinitiatieven en het kunstklimaat in de regio zodoende te verbeteren. Hieruit resulteerde een nationaal- en internationaal netwerk.

Met de verhuizing naar een vleugel van de Ierewacht, het voormalig poppentheater van Piek Dassen aan De Bogaardenstraat, werd de inzet tammer en het beleid formeler. Er slopen langzaam veranderingen in. Het bestuur organiseerde nog tentoonstellingen, maar voor jonge aankomende kunstenaars werd het steeds moeilijker een voet tussen de Bassindeur te krijgen. Het gevolg hiervan was dat de nieu-

we generatie lokale kunstenaars hun eigen organisaties opzetten. Het viel op dat bestuursleden hun eigen werk graag en zeer regelmatig exposeerden. Zij maakten zich schuldig aan datgene waar zij zich indertijd tegen afzetten. De geschiedenis herhaalde zich. Het Bassin was inmiddels zelf een gevestigd instituut geworden, een behoorlijk gesloten kunstbolwerk. Het kunsttijdschrift 'Het Bassin' daarentegen beleefde in deze periode een ware bloei. Het blad werd steeds professioneler, sterker van inhoud en mooier van vormgeving. Ook hieraan komt na dertien nummers komt een eind.

Een van de belangrijkste oorzaken voor het beëindigen van de werkzaamheden is het feit dat Het Bassin als non-profit instelling zich moet behelpen met vrijwilligers. De omvang van de organisatie vereist eigenlijk, volgens eigen zeggen, het aantrekken van betaalde krachten. Ook werd Het Bassin het slachtoffer van de nieuwe ministeriële regeling van de Eenjarige Activiteiten Subsidie. Het Rijk, goed voor 75% van de subsidie, het overige kwart kwam voor rekening van de Gemeente Maastricht en de Provincie, trok de subsidie in. Daarmee werd de financiële basis erg wankel. Hoewel na sterke aandrang eventueel toch nog een subsidie verleend zou kunnen worden, had het bestuur het voornemen om de zaak maar op te doeken al genomen. De laatste jaren is het regionale en lokale kunstklimaat mede door de inbreng van 'Het Bassin' inderdaad aanmerkelijk verbeterd. De nieuwe koers van het Bonenfantenmuseum zal zorgdragen voor de presentatie van moderne kunst in een groter kader. De opleidingsinstituten, de

Academie voor Beeldende Kunsten en de Jan van Eyck, en Studium Generale ontplooiën op dit gebied ook tal van activiteiten. Het aantal galeriën is in vijf jaar tijd fors gestegen. En niet te vergeten het ontstaan van twee nieuwe kunstenaarsverenigingen: 'Plons' en 'In Oprichting'. Het bestuur van Het Bassin dacht dat in een dergelijk klimaat zonder grote wroeging er een punt achter gezet kan worden. Met de tentoonstelling 'Le Cadavre Repris' (hoe symbolisch) wordt het vijfjarig bestaan afgesloten. Zondagmiddag 10 april kan iedereen persoonlijk 'Het Bassin' uitzwaaien.

Mijn vaders huis

Tegen de achtergrond van de Zuid-Afrikaanse burgeroorlog wordt in 'Mijn vaders huis', een toneelstuk van de blanke, van oorsprong Zuid-Afrikaanse, schrijver Ian Bruce, binnen een gezin een strijd op leven en dood geleverd. Vader (Gerard Thoolen), dochter (Tamar Baruch) en zoon (Hein van der Heijden) vormen een blank gezin. Afgeschermd van de bedreigende buitenwereld vieren zij terugkeer van de zoon. Maar de oorlogservaringen van Boetsie, de zoon, en de tegengestelde verwachtingen van de vader en de dochter geven het huiselijke feestje een wrange bijmaak en maken de voorstelling spannend en ontroerend. Het helaas nog steeds actuele gegeven, het in stand houden van valse waarden en een extreem racisme maken van 'Mijn vaders huis', in een uitvoering van Première onder regie van de jonge regisseur Marian Theelen, een belangwekkend theaterstuk. Maandag 21 en dinsdag 22 maart in Theater Sirkel in Sittard. Aanvang 20.30 uur.

Galeriën

In de Fotogalerij van het Cultureel Centrum in Hasselt exposeert de Nederlander Eric van Straaten tot 11 april. Van Straaten bedient zich van het landschap op een zodanige wijze dat zijn prenten meer bevatten, maar een getransformeerd beeld van de natuur verschaffen. Zijn specifieke benadering wordt aangevuld met technische middelen als flietslicht en soms zeer lange sluitertijden.

Youp van 't Hek

De cabaretier Youp van 't Hek is de laatste weken vooral in de belangstelling vanwege zijn inzet voor het behoud van het Amsterdamse theater De Kleine Comedie. Van 't Hek tijdens geeft een voorstelling 'Hond op het ijs', woensdag 30 en donderdag 31 maart in de Maastrichtse Stadsschouwburg. In deze show deelt hij weer forse meppen uit. Niets is hem heilig, behalve de echte hulpeloze in deze op drift geraakte maatschappij, vergelijkbaar met een hond die zich op het ijs nauwelijks overeind kan houden en fanatiek krabbelen steun probeert te vinden, voordat hij weer 'ns voor de zoveelste keer op zijn bek gaat.

Intro

'Het Trio' bestaat uit Harrie Starreveld (fluit), Harry Sparnaay (basklarinet) en René Eckhardt (piano). Vrijdag 18 maart, 20.30 uur, verzorgen zij een Introconcert in de concertzaal van de Muziekschool, St. Maartenspoort 2 in Maastricht. Op het programma staat werk van onder andere Verhey, Bland, Castagnoli en Perezzi. De KRO-radio maakt een radio-opname van het optreden.

Het is bijna Pasen en dus tijd voor de Johannes Passion. Een opmerkelijke versie is van de hand van de befaamde en soms verguisde componist Arvo Part. De in 1935 in Estland geboren Part studeerde aan het conservatorium in Tallinn. Hoewel hij in de jaren zestig erkenning verwierf en prijzen in de wacht sleepte, onder meer met het oratorium 'Der Schritt der Welt', werd zijn 'Credo' voor piano, koor en orkest, omwille van de tekst van 'Ik geloof in Jezus Christus', in 1968 verboden. De Johannes Passion behoort samen met Te Deum en het Stabat Mater tot de grote werken van Part. Het ASKO-koor, 24 zangers en zangeressen die zich richten op de uitvoering van 20ste eeuwse koorwerken, zal o.l.v. Jos Leussink samen met een instrumentaal ensemble, de Nederlandse première verzorgen in de Martinuskerk (Wyck-Maastricht) op zon-

dag 20 maart om 14 uur. Kaarten kunt U reserveren: 043-250511.

Festino

Op initiatief van het madrigaalkoor Tourdion uit Baarlo en met medewerking van het Gamba-ensemble, de slagwerkgroep Leo Pustjens, het blazersensemble van het conservatorium, alle uit Maastricht, de toneelgroep Baarlo en een dansgroep uit Venlo, is van de madrigaalkomedie 'Festino' uit 1608 een grote theateruitvoering gemaakt. Ruim zestig muzikanten, spelers en dansers vieren Italiaans carnaval. Een commedia dell'arte, bestaande uit twintig liederen, grappen, acrobatiek en vuurwerk. Het is te zien op zondag 20 maart in de Maastrichtse schouwburg en op 17 april in Heerlen.

AGENDA

Muziek

LSO, Salvador Mas-Conde, Staaergebouw 19 mrt 20.00 uur.
Pauline Oostenrijk en Dido Keuning, hobo en piano, Generaalshuis, lunchconcert 12.30 uur.
Universiteitskoor Maastricht, en het Zweedse Universiteitskoor uit Göteborg, Abdijkerk Thorn 27 mrt 19.30 uur, St. Jan Vrijthof 28 mrt 20.00 uur.
Terborg-concert, Ottolien Otto (fluit) en Tonie Ehlen (piano), Muziekschool Heerlen, Wilhelminalplein 24, 26 mrt. 20.15 uur.
Tango-avond, Fabian Russo, zang en gitaar, Theatercafé 25 mrt. 23.00 uur.

Toneel

Gat in de kop, door Het Vervolg, Generaalshuis, 18, 19 en 25 mrt. 20.30 uur.
De meeuw, Komedie: Zuidelijk Toneel Globe, Stadsschouwburg 18 mrt. 20.00 uur.
Open huwelijk, Pleuni Touw en Hugo Metsers, Stadsschouwburg 22 mei 20.00 uur.
Requiem, Toneelgroep Baobob, CCV-gebouw, 25 mrt. 20.00 uur. Kaarten (F 10,00), CVOS tel. 213841) of op di 22 mrt kantine J tussen 12.00 en 13.30 uur.

Diversen

I Colombaioni, Jubileumprogramma, Stadsschouwburg 19 maart 20.00 uur.
Adrianus zingt Adrianus, Theatercafé 19 mrt. 23.00 uur.
Festino, Totaaltheater uit de Renaissance, Stadsschouwburg 20 mrt. 20.00 uur.
Max Havelaar, musical Jos Brink en F. Sanders e.a., schouwburg 23, 24 en 25 maart 20.00 uur.

Exposities

Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Ru van Rossem (kleuretsen), 20 mrt t/m 30 apr.)
Galerie Signature, Kapoenstraat 24, Marjan Nanning (schilderijen en tekeningen), t/m 27 mrt.
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Schimmert, Christoph Hessel, do t/m zo 14.00-17.00 uur.
Plons, Maria Bastion 50, groepstentoonstelling van F. Linssen, E. Hennekens, E. Driessens, T. Prins. (t/m 27 mrt.)
Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43, Marlene Dumas (schilderijen-tekeningen), Alison Wilding (Sculptuur), M.J. Lafontaine (Beeld-schilderijen), t/m 9 apr.

Studio Omroep Limburg, Bankastraat 3, Giel Clement (recente tekeningen), werkdagen van 10-18 uur.
Provinciaal Museum Hasselt, The Staffa Project van Mc Keever en Cooper (tot 4 april).
Museum van Bommel-van Dam, Deken van Oppensingel 8, Venlo, "Na" Beervelde, tentoonstelling over en met werk van R. de Keyser, E. Elias, R. Lucassen en R. Raveel, zo 21 febr. tot 25 april.
Bonenfantenmuseum, Susana Solana (Placa del joc de la pilota) en Fons Haagsmans (recent werk), tot 1 mei.
Galerie Signe, Akerstr. 82a, Heerlen, J. Medved (Schöpfung) en J. Hölscher (schilderijen), t/m 20 maart.
Gouvernement, 7 Limburgse kruiswegen, P. Defesche, G. Eggen, A. de Haas e.a.
Generaalshuis, "De verborgen camera", foto's van het 'andere' Zuid-Afrika.

Films

Lumière, Bogaardenstraat 40b
Les noces barbares, 17 t/m 23 mrt. 20.00 uur.
Seven year itch, 17 t/m 19 mrt. 21.00 uur.
Dance girl dance, 20 en 21 mrt. 21.00 uur.
I'm no angel, 22 en 23 mrt. 21.00 uur.
Radio days, 17 t/m 30 mrt. 22.00 uur.

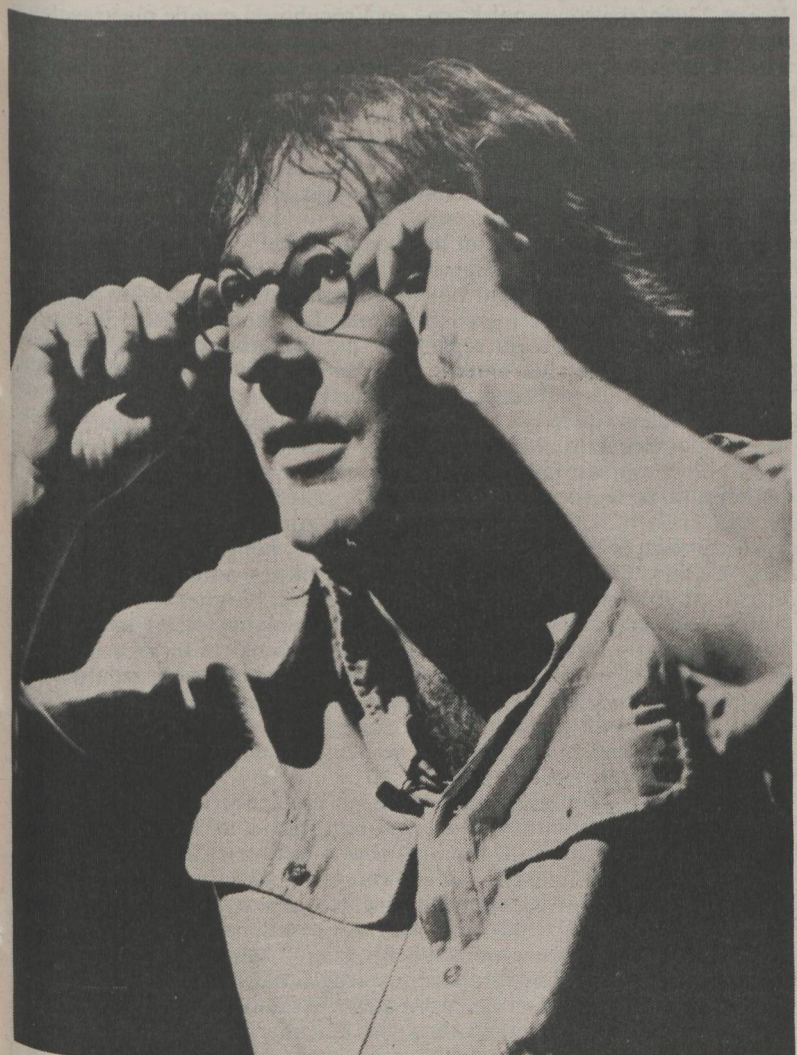
Mabi B.V., Kleine Gracht 24a
Fatal Attraction, dag. om 2.30-8.30 uur, za, ook om 6.00 uur.
Nuts, dag. om 2.30-9.00 uur, za, zo ook om 6.15 uur, woe alleen om 9.00 uur.
Wall Street, dag. om 2.30-9.00 uur, za, zo ook om 6.15 uur.
Cry freedomdag. om 2.30-8.00 uur.

Cinema Palace, Wijcker Brugstraat
Dirty Dancing, dag. 4.30-7.00-9.30 uur, za en zo ook 2.15 uur.
Amsterdamed, dag. 4.30-6.45-9.30 uur, za en zo ook 2.15 uur.
Empire of the sun, dag. 5.00-8.30 uur.

Ciné-K, St. Bernardusstraat 13
Oci-Ciorni, dag. 7.00 en 9.15 uur, vrij en za ook 11.30 uur, zo ook 2.30 en 4.30 uur

Studentenvereniging KOKO, Hoogbrugstraat
Highlander, 22 mrt. 20.00 uur.
Filmclub GSK

Christiane F, wir kinder von Bahnhof zoo, 19 april. Kaartverkoop vanaf 11 april bij A. Silanie-Verweij, tel. 888157.

Youp van 't Hek met zijn show 'Hond op het ijs'. Woensdag 30 en donderdag 31 maart in de Maastrichtse schouwburg

roman

Zoals U inmiddels genoegzaam bekend is, werk ik bij de Vakgroep Moeilijke Problemen in de Faculteit der Onafzienbare Chaos alhier. Collega Damvogeltjes houdt zich daar bezig met Communicatiediscongruentie, Annie Oud met problemen die betrekking hebben op zonnebaad-gedrag van de blauw-geruite pimpelmees, mevrouw Iwanowa met rode-kool-consumptie, en Gezangkapellekens doceert gebruik en functie van rubbers. Ikzelf tenslotte, ik geloof niet dat ik U daar ooit deelgenoot van heb gemaakt, bestudeer en doceer Contemplatie-Theorieën Inzake Kernongevallen. Maatschappelijk gezien in ieder geval wáanzinnig interessant.

Onze faculteit staat op instorten. Men beweert dat een dekaan ooit véél te veel geld over de balk heeft gesmeten. Enfin, die dekaan is inmiddels dekuut. Hoe het ook zij, als onze faculteit een normaal bedrijf was geweest, waren wij failliet, opgeheven, ontslagen en geliquideerd.

Gode zij dank gaat het er in overheidsbureaucratieën niet zo no-nonsense aan toe. Vóór het zover is worden er eerst tienduizenden guldens éxtra over de balk gesmeten om vele dikke rapporten vele tientallen malen gekopieerd wékenlang te laten circuleren. Vervolgens worden er min of meer at random enkele budgetten afgesloten, opgeheven, en ledig verklaard.

De laatste stap is dat men aan 'ontbureaucratiserings-procedures' gaat doen. Dat betekent dat de bureaucratie verantwoordelijkheden gaat delegeren naar lagere niveaus, die dan lekker de lul zijn als het fout gaat.

Die lagere niveaus weten natuurlijk óók niet wat zij met de hele zwik aanmoeten, en gaan over tot een 'rebureaucratiserings-proces'. Dit leidt tot ernstige wantoestanden. Voor een college dat ik moet geven heb ik acht tekst-dia's nodig.

Vroeger schreef ik een bon, de vakgroep-voorzitter tekende, klaar was kees, ik kon naar Augustus Beerenburg van de Dienst voor Oog-, Hoor- en Spraakstoornissen om het zaakje rond te krijgen. Nu, in het kader van het rebureaucratiserings-proces, gaat dat allemaal niet zo makkelijk meer. Eerst moet ik op Bon A een offerte aanvragen voor acht dia's. Augustus dient die bon te tekenen, en aan mij te retourneren.

Vervolgens dien ik mij middels Bon IIa te wenden tot de secretaresse van de curriculum-groep Ingewikkelde Zaken. Zij accordeert met stempel C25 mijn aanvraag. Vervolgens mag ik door naar de voorzitter van de curriculum-groep. Die zet een handtekening, reikt mij Formulier A, lid 5 uit waarmee ik mij moet melden bij de Directeur der Faculteit. Deze zet vijftien stempels in drie kleuren, behoudt zelf acht rose en drie gele doorslagen, zet daarop met fraude-vaste hand dertig handtekeningen, en verwijst mij naar het Hoofd Bureau (Onder)Wijs. Deze tenslotte plaatst de laatste stempels en de Heilige Handtekening. Eindelijk kan ik terug naar Augustus voor mijn begerde dia's ad. f 10,-. Dat ikzelf twintig gulden per uur kost en drie uur verdaan heb aan deze kul (en dan máts ik jullie nog!) doet kennelijk niet terzake.

Eva

KOTBAZEN

Vier vrolijke bewoners uit de Kapelstraat in Kanne, onder de rook van Château Neercanne (foto Franco Gori)

"Het is een persoonlijke zaak, die langs een omweg tegen mij gericht is. Er is hier een groepje van hooguit vijftien personen met allemaal dezelfde extreme politieke achtergrond. Die hebben de animositeit hier opgeklopt. En hun voorman is de wethouder zelf. Die probeert mij onder het mom van de brandveiligheid een hak te zetten. Ze dokteren precies uit wie er aan de beurt is om een lezersbrief naar de krant te sturen. Meestal gaat dat via de gebroeders Thijs. In die brieven worden dan onrechtstreekse allusies op mij gemaakt: een kapitaalcrachtige eigenaar, die tientallen kamers verhuurt. Die zou het dorpseigen karakter hier kapot maken".

Notaris Lucien Barthels uit Kanne ziet de pogingen van wethouder Jan Peumans uit Riemst om de toevloed van studenten naar de dorpen Kanne en Vroenhoven aan banden te leggen vooral als een persoonlijke strijd. "Ik was me er niet van bewust dat ik een slechte persoonlijke verhouding met hem had. Ik heb nog bij zijn broer in de schoolbanken gezeten en we spraken elkaar altijd bij de voornaam aan. Maar later ontdekte ik dat hij bij de hogere provinciale instanties in Hasselt bezig was met maatregelen om het verhuren van kamers tegen te gaan. In feite is hij bezig om onder het mom van de brandveiligheid bezig een persoonlijke zaak uit te vechten".

bericht uit Maastricht

Twee weken geleden heeft het gemeentebestuur van Riemst een bouwvergunning geweigerd aan de ondernemende notaris, die in het dorp een nieuw gebouw wilde neerzetten voor de huisvesting van 28 studenten. En afgelopen dinsdag heeft de gemeenteraad eenparig een "Politierglement op de verblijfs- en studentenhuizen" aangenomen. Daarin worden eisen gesteld aan de kamers die een eigenaar te huur aanbiedt. Het reglement geldt pas als er in een huis meer dan vijf kamers te huur worden aangeboden. De uitbater moet er dan voor zorgen dat de kamer tenminste twee meter twintig hoog en acht vierkante meter groot is, dat daar hoogstens twee mensen in mogen wonen en dat er een raam in zit van minstens één vierkante meter. Het raam mag ook in het dak zitten, als de onderkant maar niet op méér dan een meter twintig boven de vloer ligt. Kelders worden moeilijk te verhuren, want het plafond van het kot moet minstens een meter boven het maaiveld liggen. Huizen met meer dan tien kamers moeten een gemeenschappelijk lokaal van minstens zestien vierkante meter hebben.

Wie een vergunning krijgt, verleent automatisch het recht aan de politie of de burgemeester het huis te betreden, "teneinde naleving van dit reglement en de vergunningsvoorwaarden te controleren". Voor dat doel moet in de hal van het studentenhuus een lijst met namen van de bewoners worden 'afgehangen'. Dezelfde lijst moet ingeleverd worden bij het politiekantoor te Riemst. De kamers moeten behoorlijk schoongehouden worden en er moet in huis een toilet aanwezig zijn, op een gemakkelijke plaats gelegen en voorzien van een spoelinrichting. Voor het schoonhouden van de buitenkant van het lichaam moet tenminste één lavabo per drie bewoners aanwe-

zig zijn, met stromend water natuurlijk. Als de uitbater vermoedt dat er een besmettelijke ziekte in huis heerst, moet hij dat direct doorgeven. "Bovendien moet hij de Burgemeester onverwijld in kennis stellen van elke situatie die strijdig is met de openbare orde, veiligheid en goede zeden. Zo gaat het tien kantjes door, de meeste met bepalingen over brandveiligheid. Om brand zoveel mogelijk te voorkomen moet op iedere kamer een lijst komen waarop te lezen staat wat de bewoner allemaal niet mag doen en wat hij móet doen als er toch brand uitbreekt.

Hoeveel kamerbewoners uit Kanne en Vroenhoven met de maatregelen te maken krijgen, is iet bekend. In Kanne worden 22 huizen met 83 kamers aan Maastrichtse studenten verhuurd en in Vroenhoven 18 huizen met 177 kamers. Het gemeentebestuur vermoedt dat er zeker 350 studenten in de gemeente Riemst wonen. Gemeentesecretaris Weekers is er vast van overtuigd dat er veel meer dan 250 Maastrichtse studenten in de gemeente worden laten inschrijven. Of misschien willen ze geen 625 frank betalen voor een fietsplaatje".

Gemeentefunctionarissen gaan het komende half jaar met steun van de brandweercommandant uit Hasselt kijken welke huizen onder de bepalingen van het nieuwe reglement vallen. Volgens sommigen valt het reglement nogal mee. In een andere grensgemeente, Lanaken, waartoe Smeermaas behoort, geldt een strenger reglement, dat kamerbewoners zelfs verbiedt bier of etenswaren op hun amer te bewaren. Bij de stichting Studentenhuisvesting zijn gevallen bekend dat inderdaad gecontroleerd werd of er niet toevallig ergens een flesje bier verstopt was.

Wethouder Peumans, werkzaam bij het RIAGG in Sittard, wil helemaal niets horen van een politieke afrekening tussen hem en de notaris. "Hij probeert bij de mensen in het dorp de indruk te wekken dat ik iets tegen de Hollanders heb, dat ik een soort racist zou zijn. Maar daar gaat het helemaal niet om. Ik heb maar een ding voor ogen: het gemeenschappelijk belang. En hij heeft ook maar een ding voor ogen: zijn portefeuille. Als ik kan afgaan op de cijfers van de gemeentepolitie, dan verhuurt Barthels de helft van alle kamers in Kanne en Vroenhoven. En ik heb sterke aanwijzingen dat hij via stromannen bezig is dat aantal uit te breiden. In Vroenhoven wil een familielid van hem nu een boerderij laten verbouwen, waar straks vijftig studenten in kunnen. Als je ziet wat voor prijzen daarvoor gevraagd worden, daar wordt je akelig van. Ik vraag me wel eens af of er in zo'n dorp zo'n groot verschil moet zijn tussen arm en rijk. Heel wat inwoners van het dorp zien dat ook".

De notaris ziet echter geen enkel kwaad in zijn handelwijze. "Niet alle huizen die door mij veruurd worden, zijn mijn eigendom. Ik verhuur ook huizen voor andere eigenaren. Die hoef ik niet het advies te geven om aa studenten te verhuren in plaats van aan een gezin. Als jonge mensen hier een huis willen, dan zoeken ze een bouwplaats om er een huis op te zetten dat ze kunnen indelen zoals ze dat zelf willen; die willen niet in een oud huis gaan wonen. Als we de huizen niet zouden verhuren aan studenten, stonden ze nu leeg. En als mijn tegenstanders nu zeggen dat de studenten alleen komen om te slapen en niet deelnemen aan het dorpsleven zeg ik tegen ze: hebt ge ze dan wel eens uitgenodigd voor de fanfare of voor de toneelrepetitie?"

Jacques Herraets